

Sosiaalipalvelut ja apteekit – paikkatieto- ja saavutettavuusperusteinen tarkastelu nykytilasta ja vuoden 2025 skenaariosta

Tiina Lankila ja Jarmo Rusanen

Tämä tutkimus ja siitä tehty raportti on Sitran rahoittama ja on osa Sitran Uudistumiskyky-teeman tekemää työtä parempien sosiaali- ja terveyspalvelujen puolesta.

ISBN-tunnus: 978-952-62-1394-1 Elektroninen versio

© Maantieteen tutkimusyksikkö,

Oulun yliopisto

Helsinki, lokakuu 2016

SITRA

Esipuhe

Sitra tuottaa hankkeillaan sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamista tukevaa tietoa asiakaslähtöisesti ja tulevaisuuden tarpeet huomioivasti. Sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkko 2025 -analyysin tehtävänä on tuoda näkemyksiä sosiaali- ja terveyspalveluiden sairaala- ja perusterveydenhuollon toimipisteverkoston nykyistä tehokkaammasta käytöstä. Tämä raportti on jatkoa Sosiaali- ja terveyspalveluverkon kehityskuva 2025 –analyysin ensimmäiselle vaiheelle, jossa arvioitiin terveydenhuollon perus- ja erikoispalveluiden maantieteellistä saavutettavuutta ja palveluverkon alueellisia muutostarpeita vuoteen 2025 mennessä.

Raportti kokoaa analyysin tulokset sosiaalipalvelujen ja apteekkiverkon nykytilasta ja alueellisista tarpeista tulevaisuudessa. Nykyisellään sosiaalihuollon palvelut ovat muotoutuneet moninaisiksi ja palveluverkko pirstaleiseksi sisältäen erilaisia avo-, asumis- ja laitospalveluja sekä päiväkeskustoimintaa. Monet palvelujen käyttäjät tarvitsevat niin sosiaali- kuin terveyspalveluja. Asiakaslähtöiseen palveluverkon kehittämiseen löytyykin kehittämiskohtia, kun samanaikaiseen tarkasteluun otetaan koko alueellinen sosiaali- ja terveyspalveluverkko mukaan lukien julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijat.

Palveluverkon kehittämiskohteita löytyy niin avopalveluissa kuin laitospalveluissa. Tarkastelussa sosiaalihuollon avopalvelut sijoittuvat monilta osin samoille alueille terveysasemien kanssa. Yhdistämällä palvelupisteitä ja huomioimalla ajasta ja paikasta riippumattomien digitaalisten palveluiden tuomat mahdollisuudet voitaisiinkin kehittää sujuvampia lähipalveluja. Terveyskeskusten vuodenasastojen ja sosiaalihuollon laitoshoidon tarkastelussa toimipisteiden vähentäminen puoleen (550 palvelupistettä) vaikuttaa maantieteelliseen saavutettavuuteen varsin vähän yli 65-vuotiaiden osalta, mutta mahdollistaisi mm. teknologioiden käyttöönoton ja hyödyntämisen hoitotyön tueksi. Digitalisaation avulla voitaisiin helpottaa myös lääkkeiden saatavuutta kotiin, jolloin erityisesti suurten kaupunkien apteekkiverkossa tehostamisessa on varaa.

Sosiaali- ja terveyspalveluverkon kokonaisvaltainen tarkastelu tuokin uusia mahdollisuuksia maantieteellisesti pirstaleisen sosiaali ja terveyspalveluiden kehittämiseen maakunnille järjestäjänä. Muutostarpeiden arvioitaessa tulee huomioida väestökehitykseen, ikärakenteeseen sekä uusien digitaalisten palveluiden vaikutukset.

Suuri kiitos työn sisältöön asiantuntemustaan antaneille sekä analyysin ja raportin toteuttajille.
Helsingissä 6.10.2016

Lea Konttinen
johtava asiantuntija
Sitra

Tiivistelmä

Selvitys sosiaalihuollon palveluverkosta pohjautuu Valveri-rekisterin palvelualapisteisiin (sijainti määritetty 97 % palvelualapisteistä) ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen toimipaikkarekisteriin (sijainti määritetty 98 % toimipaikoista), sekä apteekkien osalta 810 Manner-Suomen apteekkiin.

Sosiaalihuollon palvelupisteitä on eniten Uudellamaalla ja toiseksi eniten Pohjois-Pohjanmaalla. Palvelut ovat keskittyneet suurten kaupunkien ja asutuskeskittymien läheisyyteen, sen sijaan Pohjois-Suomessa, Kainuussa ja paikoin keskisessä Suomessa palvelupisteitä on harvemmassa kuin muualla maassa. Sosiaalihuollon avopalvelut ja terveysasemat sijoittuvat pääosin samoille alueille, ja mikäli terveysasemien lukumäärässä tapahtuisi vähentymistä, kattaa sosiaalipalveluiden avopalveluiden verkko suhteellisen hyvin alueita, joilta terveysasemia maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta optimoituna ensisijassa poistuisi.

Ikäihmisten määrä suhteessa nykyisten sosiaalihuollon palvelupisteiden määrään kasvaa idän, pohjoisen sekä rannikon ja myös Etelä-Suomessa Helsingin seudun, Turun, Porin, Tampereen ja Lahden ympäryskunnissa vuoteen 2025 mennessä. Sitran asiantuntijoiden skenaarioiden perusteella, Ikäihmisten laitoshoidon maantieteellistä saavutettavuutta tutkittiin nykyväestön ja nykyverkon (1099 palvelupistettä) sekä ennusteväestön 2025 ja 755 palvelupisteen, 550 palvelupisteen tai 275 palvelupisteen tilanteessa. Koko Manner-Suomen mittakaavassa laitoshoitoyksiköiden väheneminen puoleen (550 palvelupistettä) vaikuttaisi maantieteelliseen saavutettavuuteen varsin vähän yli 65-vuotiaiden osalta. Verkon supistuminen neljännekseen (275 palvelupistettä) näkyisi sen sijaan jo selkeästi maantieteellisessä saavutettavuudessa.

Pohjois-Pohjanmaan ja Helsingin seudun sosiaalihuollon palveluita tarkasteltiin lähemmin. Pohjois-Pohjanmaalla sosiaalihuollon palvelut ovat keskittyneet alueen kuntakeskuksiin, joista Oulun alueella on selkein palvelupisteiden tihentyminen. Helsingin seudulla avopalvelut ja päiväkeskukset ovat sijoittuneet varsin tasaisesti koko tiheimmin asutulle (yli 1000 asukasta/km²) alueelle. Lasten ja nuorten asumispalveluita on suhteellisen vähän verrattuna muihin kohderyhmiin. Vammaispalveluiden ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta asumispalveluita on puolestaan runsaasti, mutta laitoshoidon vähän. Ikäihmisille suunnattua sekä asumis- että laitoshoitopalvelua on runsaasti, laitoshoidon keskittyessä Helsingin alueelle.

Vuonna 2015 apteekit toimittivat yhteensä noin 50 miljoonaa reseptiä. Eniten reseptejä toimitettiin kokonaisuudessaan Uudellamaalla, väestöön suhteutettuna puolestaan Pohjois-Savon ja Kymenlaakson maakunnissa. Reseptitiedot perustuvat 733 apteekin tietoon. Pääsääntöisesti yksiköt, jotka ovat toimittaneet runsaasti reseptejä sijaitsevat alueilla, joille allokoituu myös runsaasti väestöä.

Myös apteekkiverkon saavutettavuutta tutkittiin nykyväestön ja nykyverkon sekä ennusteväestön 2025 ja 608 yksikön (75 % verkon), 405 yksikön (50 % verkon) tai 203 yksikön (25 % verkon) tilanteissa, Sitran asiantuntijoiden skenaarioiden mukaisesti. Mikäli apteekkiverkko supistuisi 75 %, suurin yksiköiden väheneminen maantieteellisen saavutettavuuden mukaan optimoituna tapahtuisi alueilla, joilla apteekkeja on suhteellisen tiheässä eli isoissa kaupungeissa ja niiden lähistöllä. Maakuntatasolla tämä tarkoittaisi Uttamaata, Varsinais-Suomea ja Pirkanmaata. Apteekkiverkon supistuminen puoleen näkyisi jo myös Pohjois-Suomessa ja mikäli apteekkiverkko pienenis neljännekseen nykyisestä, näkyisi muutos selvästi myös harvaan asutulla alueella.

Saavutettavuuslaskennoissa on käytetty postinumeroalueiden tiheimmin asuttujen 1x1 kilometrin väestöruutujen kesipisteitä kysyntäpisteinä koko postinumeroalueen väestön osalta. Tarkempia tuloksia olisi saatu, mikäli olisi käytetty pienempiä alueyksiköitä kysynnän määrittämiseen. Vaikka muutokset sosiaalipalveluverkon tai apteekkiverkon kumulatiivisessa saavutettavuudessa eivät koko Manner-Suomen mittakaavassa olisi isoja, voivat muutokset kuitenkin paikallisella tasolla olla suuria. Selvitys on tehty palvelujen maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta, mutta myös muut tekijät, kuten palveluiden kapasiteetin riittäminen, tulee ottaa huomioon palveluverkkoa kehitettäessä.

Sisällys

Esipuhe	2
Tiivistelmä.....	4
Tausta ja tavoitteet.....	6
Sosiaalipalvelut.....	7
Sosiaalipalveluiden aineistot ja menetelmät.....	7
Sosiaalihuollon avopalvelut, päiväkeskukset, asumispalvelut ja laitoshoido	7
Sosiaalihuollon palvelut kohderyhmittäin.....	15
Ikäihmisten laitoshoidon maantieteellinen saavutettavuus 2016 ja 2025	24
Sosiaalipalvelut Pohjois-Pohjanmaalla ja Helsingin seudulla	26
Apteekit	35
Apteekkiaineisto ja menetelmät	35
Apteekkien toimittamat reseptit.....	35
Apteekkien maantieteellinen saavutettavuus 2025.....	39
Yhteenveto	49
Sosiaalipalvelut.....	49
Apteekit	50
Lähteet.....	51
Liite 1	52
Liite 2	56
Liite 3	57

Tausta ja tavoitteet

Keväällä 2016 valmistui Oulun yliopiston Maantieteen tutkimusyksikön geoinformatiikan tutkimusryhmän ja Sitran yhteistyönä raportti ”Sosiaali- ja terveyspalveluverkon kehityskuva 2025 – Paikkatieto- ja saavutettavuusperusteinen tarkastelu”. Hankkeessa tarkasteltiin yliopisto- ja keskussairaaloita, synnytysyksiköitä, ympärivuorokautisia päivystyspisteitä, terveysasemia sekä yksityisiä lääkärivastaanottoja ja apteekkeja maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta ennusteväestön 2025, tulevaisuuden palveluiden digitalisaation ja uusien palvelukäytänteiden tilanteessa. Kyseisen hankkeen jatkoselvityksenä toteutettiin tämä raportti, jossa keskitytään sosiaalipalveluiden ja apteekkiverkon nykytilanteen ja vuoden 2025 ennusteväestön luoman tilanteen tarkasteluun. Selvitys on tehty yhteistyössä Sitran ja Oulun yliopiston maantieteen tutkimusyksikön geoinformatiikan tutkimusryhmän kanssa. Tulevaisuuden palveluverkon tarkastelut perustuvat Sitran asiantuntijoiden skenaarioihin.

Suomen hallitus asetti kesällä 2015 hallitusneuvotteluissa tavoitteeksi sosiaali- ja terveyspalveluihin (sote) kohdistuvien menojen supistamisen kolmella miljardilla eurolla. Sosiaali- ja terveysministeri on asettanut uudelle sote-laille tavoitteeksi kahden vuoden takarajan. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä tulisi siirtyä maakunnille 1.1.2019. Terveyspalvelut ovat jo läpikäymässä uudistuksia, esimerkiksi ympärivuorokautinen vaativa päivystys ja synnytysyksiköt ollaan keskittämässä isompiin yksiköihin. Sote-uudistuksen yhteydessä on myös nostettu esiin apteekkien ja terveydenhuollon yhteistyö, niin terveydenhuollon asiantuntijapalveluihin kuin lääkehuoltoon liittyen.

Sosiaalipalveluiden palveluverkosta tarvitaan lisätietoa. Tämä selvitys kumpuaa tarpeesta selvittää, minkälaisia sosiaalipalveluita on tarjolla, mikä on palveluiden lukumäärä, ja miten ne sijoittuvat alueellisesti Manner-Suomessa. Kokonaisuus on haastava sillä sosiaalipalveluiden kirjo on laaja ja sosiaalipalveluita tuotetaan niin julkisen, yksityisen kuin kolmannen sektorin toimesta. Terveys- ja sosiaalipalveluiden selkeämpi integraatio tulee olemaan keskeisessä asemassa sosiaali- ja terveyspalveluverkon uudistamisessa.

Paikkatietojärjestelmän (GIS) avulla voidaan analysoida väestön alueellista muutosta, tehdä sijainnin optimointia ja tutkia nykyistä palveluverkostoa sekä siihen kohdistuvia muutostarpeita. Tämä analyysi tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi sosiaalipalveluiden palveluverkosta ja apteekkiverkosta nykytilanteessa sekä vuoden 2025 väestöennusteen tilanteessa.

Selvityksessä esitetään:

1. Sosiaalihuollon kaikki palvelualat Manner-Suomessa perustuen Valviran ja aluehallintovirastojen ylläpitämään Valveri-rekisteriin ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämään toimipaikkarekisteriin.
2. Sosiaalihuollon palvelualojen lukumäärätiedot.
3. Sosiaalihuollon palveluiden alueellinen sijainti palvelutyypeittäin ja kohderyhmittäin.
4. Sosiaalipalveluiden ja apteekkien saavutettavuus nykyväestön ja ennusteväestön 2025 tilanteessa.

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden aineistot ja menetelmät

Sosiaalihuollon yksityisten toimijoiden tiedot 1.2.2016 saatiin Valvirasta, Valveri-rekisteristä. Yksityisten toimipaikkojen eri kohderyhmien palvelualojen yhteenlaskettu määrä oli 16258. Liitteessä 1 on jaoteltuna yksityiset sosiaalihuollon palvelut palvelualojen mukaan sekä kohderyhmien mukaan.

Julkisen sosiaalihuollon palveluiden toimipaikat sekä terveyskeskusten vuodeosastot saatiin toimipaikkarekisteristä 18.4.2016 (TOPI-rekisteri 2016). Toimipaikkarekisteristä valittiin tunnusnumeron perusteella julkiset palveluntuottajat: kuntien omistamat toimipaikat (30-alkuinen numero), kuntayhtymien toimipaikat (39-alkuiset numerot) ja kuntien terveydenhuollon toimipaikat eli terveyskeskukset ja -asemat (90-alkuinen numero). Kirsi Seppänen Terveiden ja hyvinvoinninlaitokselta antoi ohjeet yksikköjen poimintaan. TOPI-rekisteristä saadut terveyskeskusten vuodeosastot tarkistettiin vielä erikseen kuntien kotisivuilta. Julkisten palveluntuottajien sosiaalihuollon toimipaikkojen lukumäärä ja palvelualat on esitetty liitteessä 2.

Sekä yksityisten että julkisten sosiaalihuollon palvelualapisteiden ja toimipisteiden sijaintikoordinaatit määritettiin osoitetietojen perusteella käyttäen ArcGIS-ohjelmiston geokoodaustoimintoa ja Esri Finlandin Suomen tie- ja katuverkko (STK) tietokantoja 2015, 2014 ja 2013. Jäljelle jääneet paikantumattomat pisteet geokoodattiin vielä Quantum GIS (QGIS) avoimen paikkatietojärjestelmän geokoodaustoiminnolla. Sijainti saatiin määritettyä Valveri-rekisterin osalta noin 97 % ja Topi-rekisterin osalta noin 98 % pisteistä.

Sosiaalipalveluiden saavutettavuutta tutkittaessa hyödynnettiin Tilastokeskuksen 1x1 kilometrin tarkkuudella olevaa ruuduttaista väestötietoa 2014, postinnumeroalueita ja ikäluokittaista kunnittaista väestöennustetta vuodelle 2025 (Tilastokeskus 2015). Saavutettavuuslaskentoja varten kuntien ikäluokittainen (0–14, 15–64, 65+) väestöennuste siirrettiin postinnumeroalueille (katso Lankila ym. 2016). Palveluiden saavutettavuuden laskemisessa ja sijainnin optimoinnissa käytettiin Liikenneviraston Digiroad-paikkatietokantaa (Liikennevirasto 2016), joka sisältää tiedon Suomen tie- ja katuverkosta, kaikki tieluokat, tieosuuskohtaiset nopeusrajoitukset sekä tiedot keskeisistä rajoitteista, kuten yksisuuntaisuudet. Saavutettavuuslaskennat tehtiin käyttämällä ArcGIS-ohjelmiston Network Analyst –verkostotyökalua, jossa palveluiden kysyntä allokoidaan palvelukohteisiin siten, että kokonaisuus tai matka-aika kysynnän ja tarjonnan välillä minimoituu. Analyysissä laskettiin siis lyhin tieverkkoetäisyys jokaiselta postinnumeroalueelta lähimpään palvelua tarjoavaan yksikköön. Kysyntäpisteissä, eli postinnumeroalueiden tiheimmin asuttujen 1x1 kilometrin ruutujen keskipisteissä, käytettiin painona koko postinnumeroalueen väestöä.

Sosiaalihuollon avopalvelut, päiväkeskukset, asumispalvelut ja laitoshoido

Sosiaalihuollon palvelut luokiteltiin avopalveluihin, päiväkeskuksiin tai vastaaviin, asumispalveluihin sekä laitoshoidon. Taulukossa 1 on esitetty palvelutyyppeiden lukumäärä maakunnittain geokoodattujen yksiköiden osalta. Taulukon luvut ovat toimipistekohtaisia, eli myös Valveri-rekisterin palvelualapisteistä on muodostettu toimipisteitä siten, että on yhdistetty palvelualat, jotka kuuluvat samaan palvelutyyppiin (avopalvelut, päiväkeskus tai vastaava, asumispalvelut tai laitoshoido) ja joilla on sama koordinaatti, yhdeksi toimipisteeksi. Avopalvelupisteitä on selvästi eniten Uudellamaalla (527), yli 200 avopalvelupistettä on myös Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa, Keski-Suomessa sekä Pirkanmaalla. Päiväkeskuksia tai vastaavia on eniten Uudellamaalla (162), Pirkanmaalla (80) ja Pohjois-Pohjanmaalla (68). Asumispalveluita on puolestaan eniten Uudellamaalla (866) ja toiseksi eniten Pohjois-Pohjanmaalla (307). Laitoshoitopisteitä on eniten Uudellamaalla (170), Varsinais-Suomessa (116) ja Pohjois-Pohjanmaalla (104).

Taulukko 1. Sosiaalihuollon palveluiden toimipisteet maakunnittain. Valveri-rekisterin palvelualapisteistä on edustettuna noin 97 %, TOPI-rekisterin toimipaikoista on edustettuna 98 %.

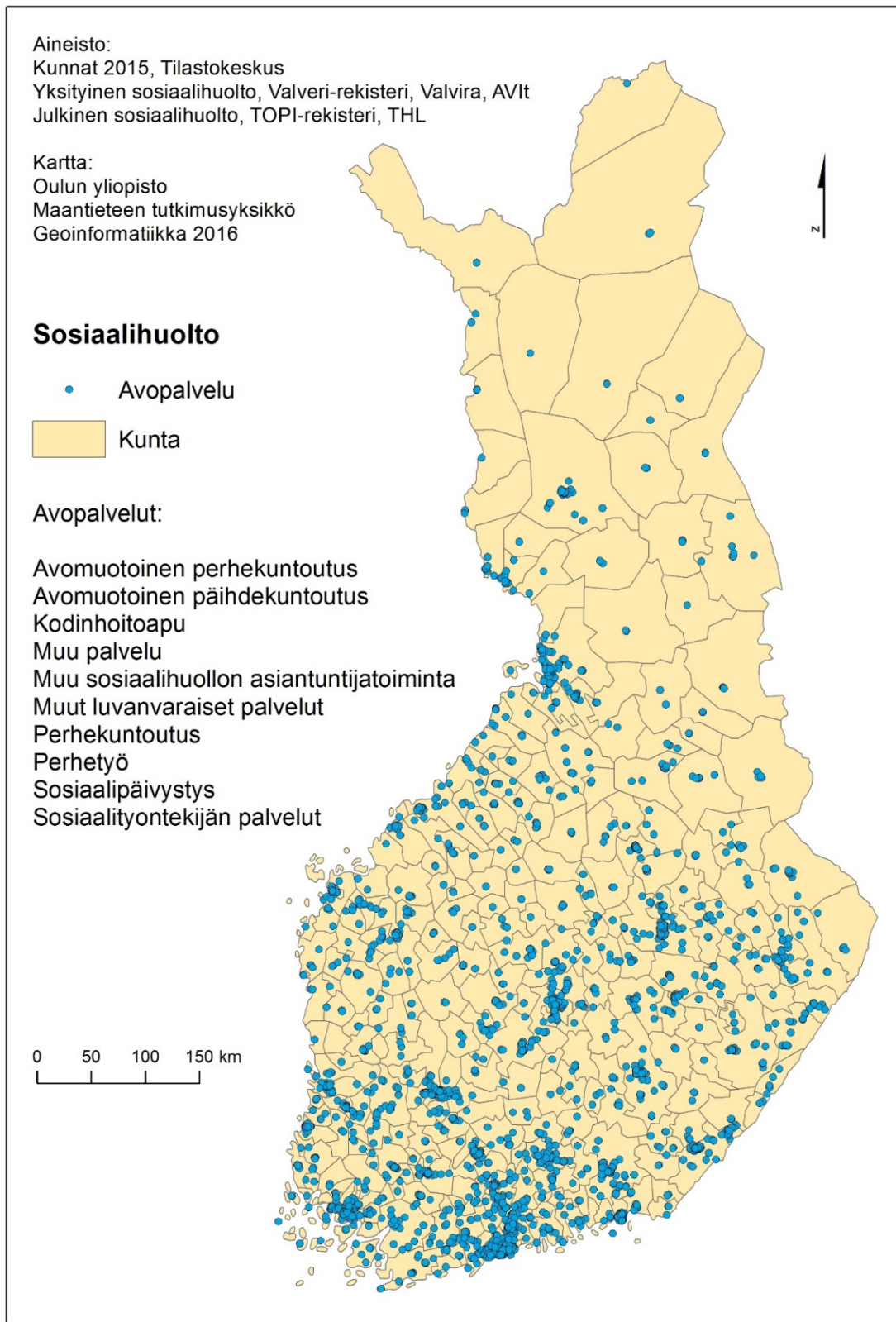
Maakunta	Väestö 2015	Avopalvelut*	Päiväkeskus tai vastaava*	Asumispalvelut*	Laitoshoito*
Uusimaa	1618333	527	162	866	170
Varsinais-Suomi	474160	231	45	265	116
Satakunta	223381	138	20	157	65
Kanta-Häme	175530	165	39	138	33
Pirkanmaa	506471	226	80	248	78
Päijät-Häme	201976	121	20	149	36
Kymenlaakso	179157	146	36	168	43
Etelä-Karjala	131355	102	28	97	31
Etelä-Savo	150484	142	32	172	36
Pohjois-Savo	248396	248	52	223	60
Pohjois-Karjala	164992	173	35	173	40
Keski-Suomi	275650	238	43	249	67
Etelä-Pohjanmaa	193165	122	48	187	72
Pohjanmaa	181770	86	15	110	57
Keski-Pohjanmaa	68887	54	12	46	18
Pohjois-Pohjanmaa	407791	277	68	310	105
Kainuu	78474	54	11	83	16
Lappi	181176	105	21	160	61
Yhteensä	5461148	3155	767	3801	1104

*Lukumäärät edustavat toimipisteiden lukumääriä. Valveri-rekisterin palvelualapisteistä on muodostettu toimipisteitä yhdistämällä saman palvelutyyppin (avopalvelut, päiväkeskus tai vastaava, asumispalvelut, laitoshoidot) pisteet, joilla on sama sijaintikoordinaatti, yhdeksi toimipaikkapisteeksi.

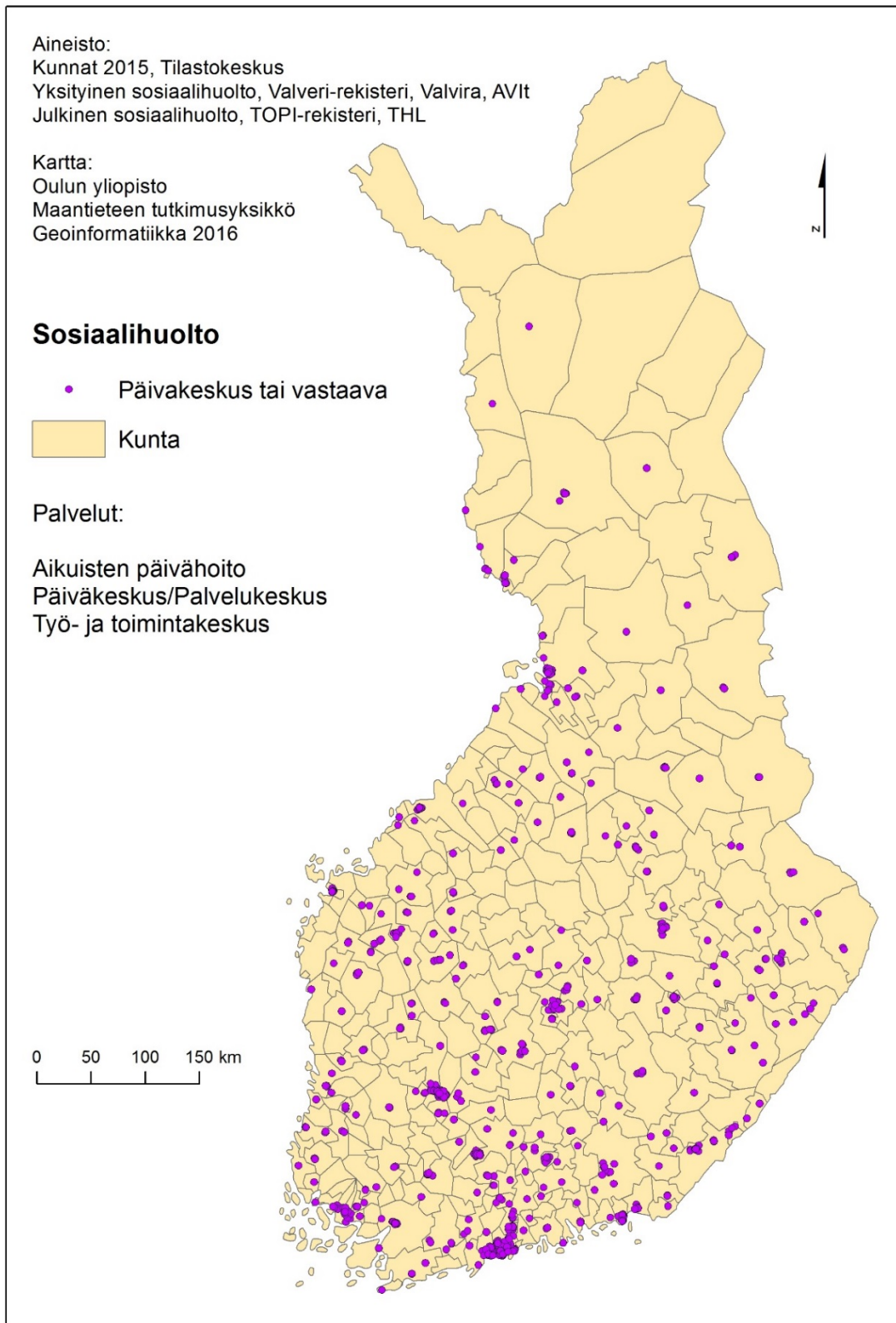
Kuvissa 1, 2, 3 ja 4 on esitetty palvelupisteet edellä kuvatun luokituksen mukaisesti Manner-Suomessa. Yksityisten palvelutuottajien osalta sijaintitiedot ovat todennäköisesti kohtuullisen luotettavia, mutta TOPI-rekisteristä saaduissa julkisten toimipaikkojen tiedoissa voi olla puutteita. Esimerkiksi terveyskeskusten vuodeosastot olivat heikosti edustettuna TOPI-rekisterissä ja ne tarkistettiin terveyskeskusten kotisivuilta.

Sosiaalihuollon palvelut ovat keskittyneet suurten kaupunkien ja asutuskeskittymien läheisyyteen. Erityisesti Pohjois-Suomessa ja Kainuussa, paikoin myös keskisessä Suomessa palvelupisteitä on kartalta tarkasteltuna harvemmassa kuin muualla maassa. Asumispalveluita on erityisesti eteläisessä Suomessa Uudellamaalla Helsingin seudun ympärillä. Muutoin asumispalveluita on varsin tasaisesti, isoimmissa kaupunkikunnissa tiheämmässä ja maaseutukunnissa harvemmassa. Myös laitoshoidtopisteitä on tiheässä erityisesti Etelä-Suomen suurten kaupunkien läheisyydessä.

Sosiaalihuollon avopalvelut ja nykyiset terveysasemat on esitetty kuvassa 5. Kuvassa 6 on puolestaan sosiaalihuollon avopalvelut ja vuoden 2025 väestön saavutettavuuden suhteen optimoidut terveysasemat, mikäli terveysasemien lukumäärä vähenisi 40 % nykyisestä (katso Lankila ym. 2015). Sosiaalihuollon avopalvelupisteet ja terveysasemat sijoittuvat pääosin samoille alueille, tosin sosiaalihuollon avopalvelupisteitä on huomattavasti enemmän, ja ne sijaitsevat myös hajanaisemmin ja laajemmalla alueella kuin terveysasemapisteet. Mikäli terveysasemien lukumäärä vähenisi 40 % nykyisestä, kattaa sosiaalihuollon nykyinen avopalveluverkko varsin hyvin alueita, joilta terveysasemia maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta poistuisi.

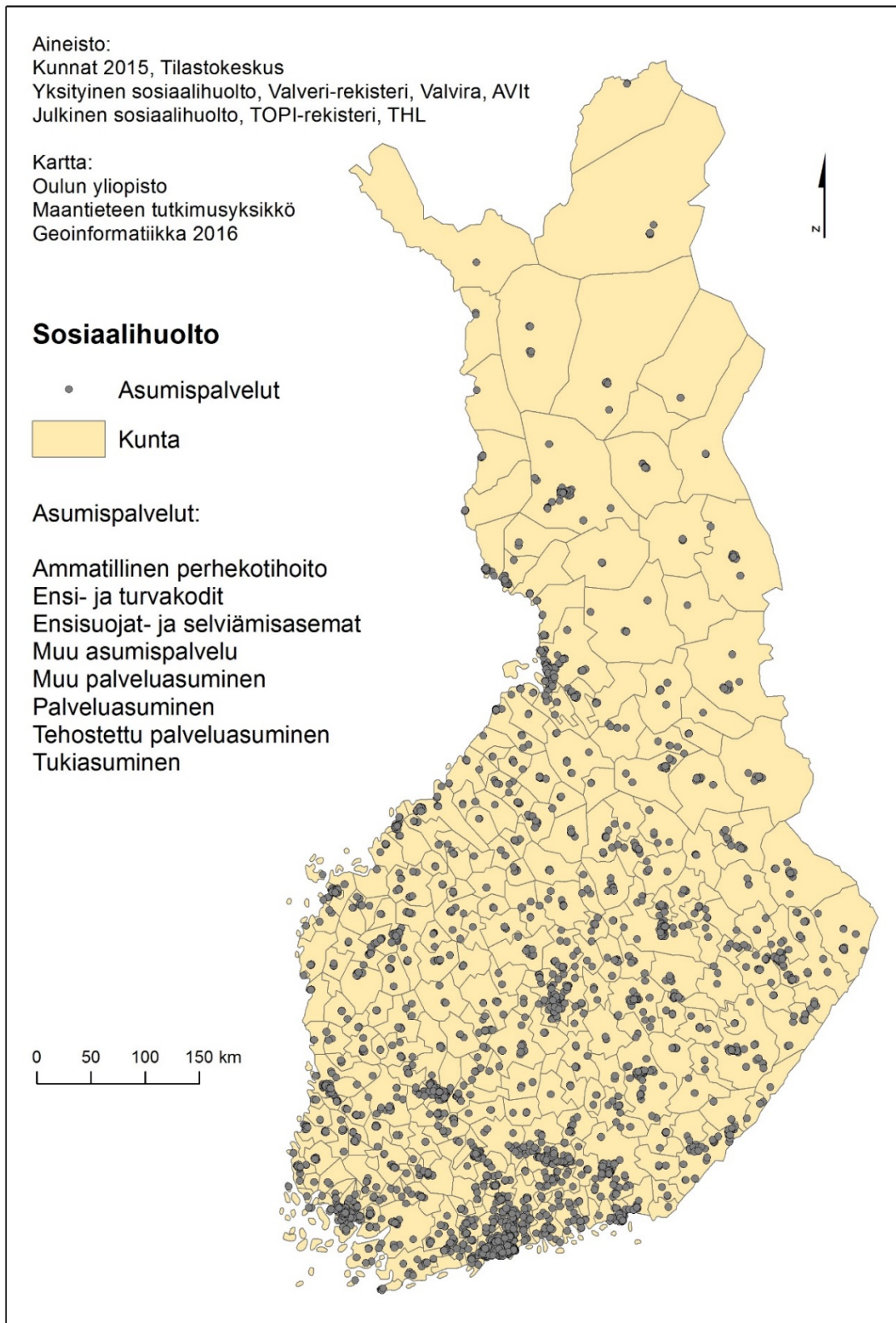

Kuva 1. Sosiaalihoollon avopalvelut Manner-Suomessa 2016.

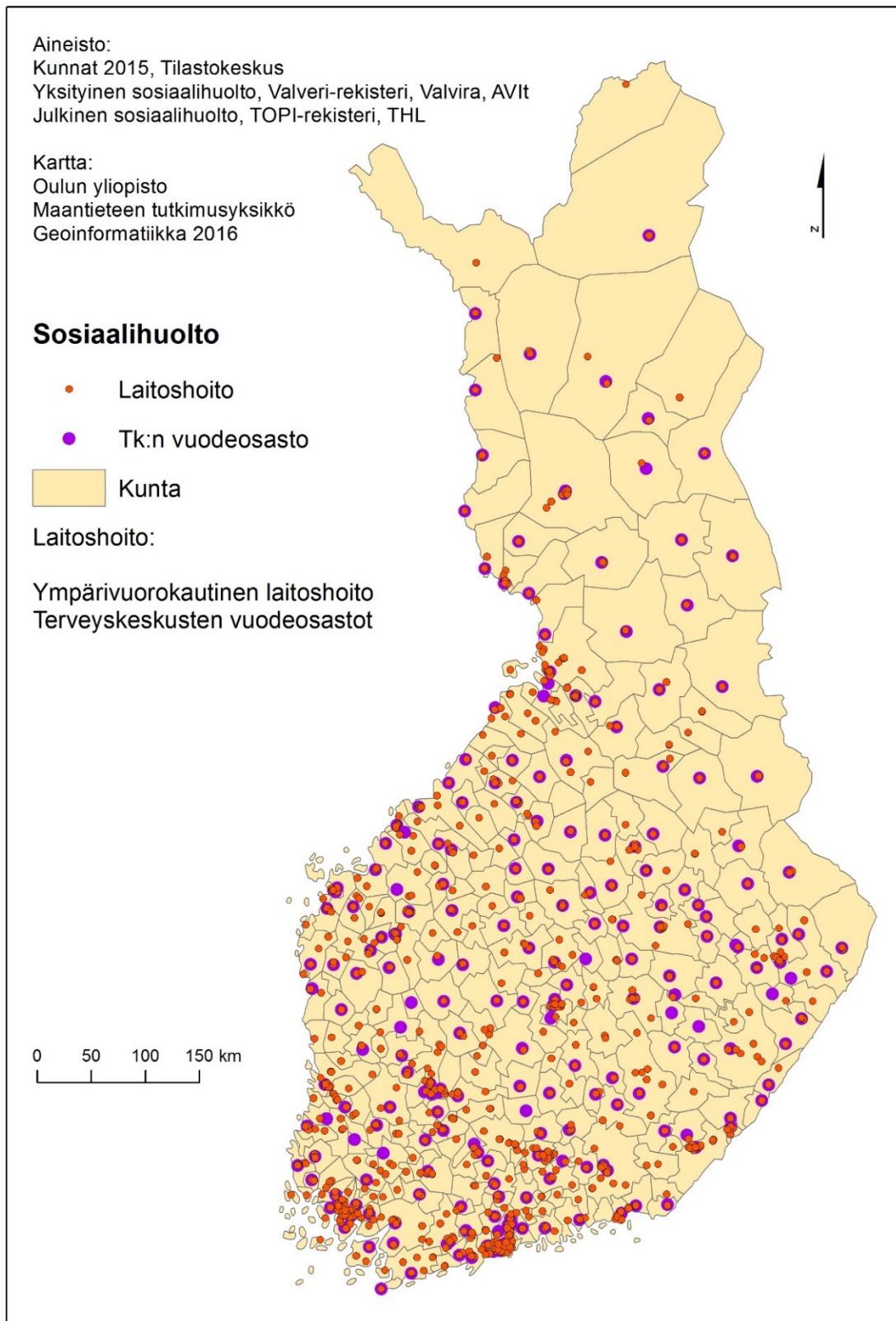

Kuva 2. Sosiaalihuollon päiväkeskukset tai vastaavat Manner-Suomessa 2016.

Kuva 3. Sosiaalihuollon asumispalvelut Manner-Suomessa 2016.

Kuva 4. Sosiaalihuollon Laitoshoito ja terveyskeskusten vuodeosastot Manner-Suomessa 2016.

Aineisto:

Kunnat 2015, Tilastokeskus

Yksityinen sosiaalihuolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt

Julkinen sosiaalihuolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:

Oulun yliopisto

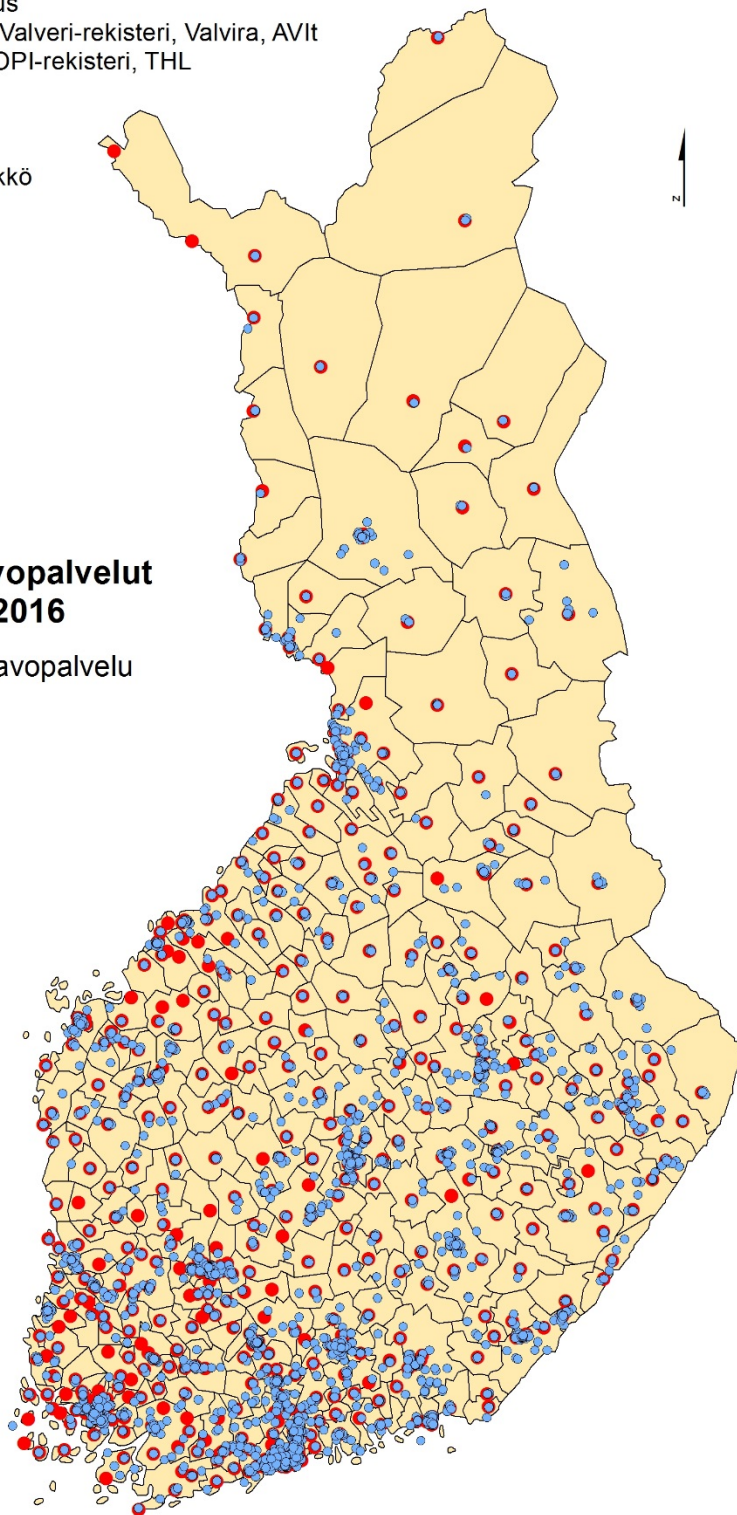
Maantieteen tutkimusyksikkö

Geoinformatiikka 2016

Sosiaalihuollon avopalvelut ja terveysasemat 2016

- Sosiaalihuollon avopalvelu
- Terveysasema
- Kunta

0 50 100 150 km

Kuva 5. Sosiaalihuollon avopalvelut ja terveysasemat 2016.

Aineisto:

Kunnat 2015, Tilastokeskus

Yksityinen sosiaalihoito, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt

Julkinen sosiaalihoito, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:

Oulun yliopisto

Maantieteen tutkimusyksikkö

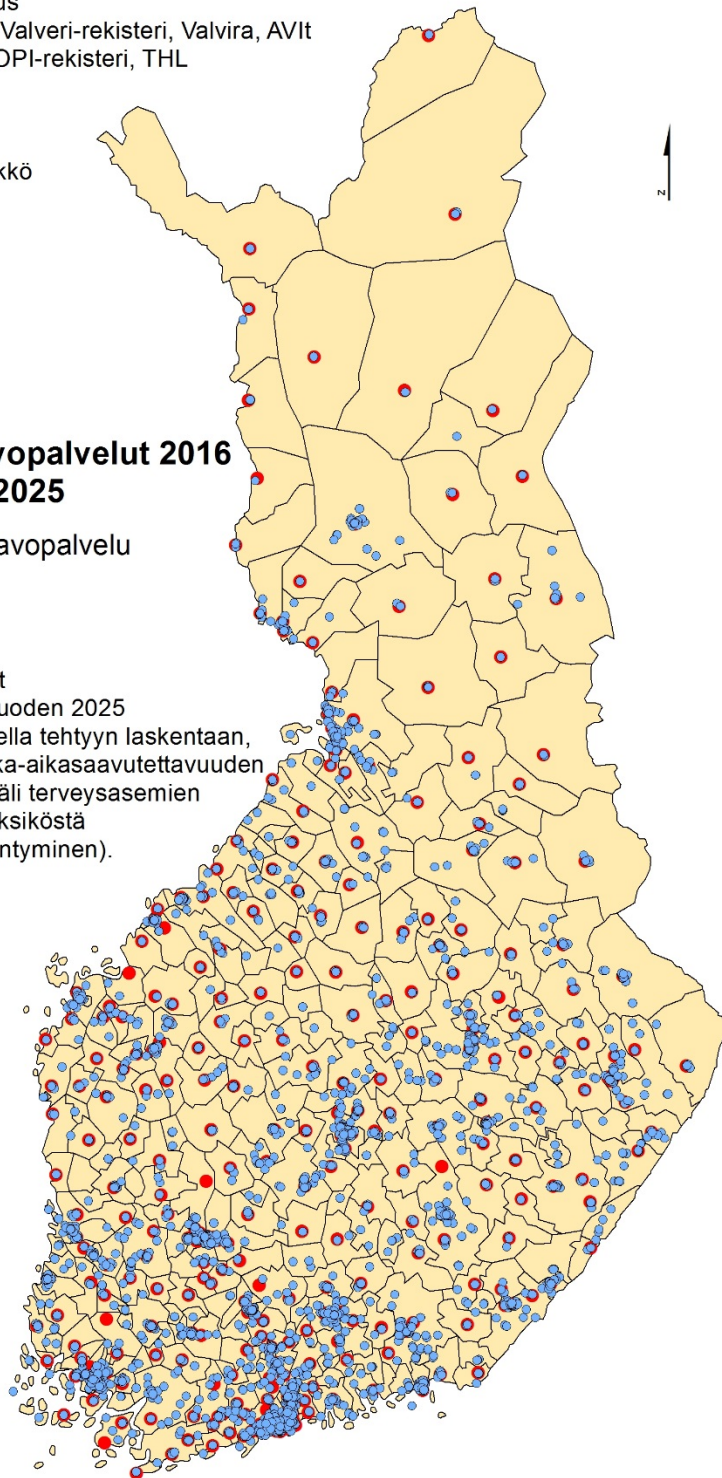
Geoinformatiikka 2016

Sosiaalihuollon avopalvelut 2016 ja terveysasemat 2025

- Sosiaalihuollon avopalvelu
- Terveysasema
- Kunta

Terveysasemat perustuvat tilastokeskuksen (2012) vuoden 2025 väestöennusteen perusteella tehtyyn laskentaan, mitkä terveysasemat matka-aikasaavutettavuuden näkökulmasta jäisivät mikäli terveysasemien lukumäärä vähenisi 548 yksiköstä 329 yksikköön (40% vähentyminen).

0 50 100 150 km

Kuva 6. Sosiaalihuollon avopalvelut ja terveysasemat 2025. Terveysasemat on optimoitu vuoden 2025 ennusteväestön saavutettavuuden suhteen, mikäli terveysasemien verkko olisi 40 % pienempi kuin vuonna 2015 (329 yksikköä).

Sosiaalihuollon palvelut kohderyhmittäin

Kuvassa 7 on esitetty kartalla lasten ja nuorten sosiaalihuollon palvelut Manner-Suomessa. Kartalta tarkasteltuna erityisesti keskisessä ja eteläisessä Suomessa on asumispalveluita tarjoavia yksiköitä. Kuvissa 8 ja 9 on puolestaan 0–14-vuotiaiden lukumäärä suhteessa sosiaalihuollon lasten ja nuorten palveluiden toimipaikkojen lukumäärään kunnittain nykyväestön ja ennusteväestön 2025 (Tilastokeskus 2015) tilanteissa. Näissä tarkasteluissa on huomattava, että palveluiden lukumäärä tarkoittaa palvelupisteiden toimipaikkojen lukumäärää kunnassa eikä siis ota huomioon palvelupisteen kokoa tai kuinka montaa erilaista palvelua palvelupisteessä tarjotaan. Erityisesti itäisessä Suomessa 0–14 -vuotiaiden määrä suhteessa palvelupisteiden lukumäärään vähenee vuoteen 2025 mennessä.

Kuvassa 10 on esitetty sosiaalihuollon vammaispalvelut ja kuvassa 11 sosiaalihuollon mielenterveys- ja päihdepalvelut Manner-Suomessa 2016. Pohjois-Suomessa ja Kainuussa palvelupisteitä on kartalta tarkasteluna harvemmassa kuin eteläisemmässä Suomessa, ja isot kaupungit ja niiden ympäristöt erottuvat palvelukeskittyminä.

Kuvassa 12 on sosiaalihuollon ikäihmisten palvelut Manner-Suomessa 2016 ja kuvissa 13 ja 14 ovat yli 65-vuotiaiden lukumäärä suhteessa sosiaalihuollon ikäihmisten palveluiden toimipaikkojen lukumäärään kunnittain nykyväestön ja ennusteväestön 2025 tilanteissa. Tulevaisuudessa väestöennusteeseen 2025 perustuen ikäihmisten määrä suhteessa nykyisten palvelupisteiden määrään kasvaa idässä, pohjoisessa sekä rannikolla ja myös Etelä-Suomessa Helsingin seudun, Turun, Porin, Tampereen ja Lahden ympärillä.

Aineisto:

Kunnat 2015, Tilastokeskus

Yksityinen sosiaalihoito, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt

Julkinen sosiaalihoito, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:

Oulun yliopisto

Maantieteen tutkimusyksikkö

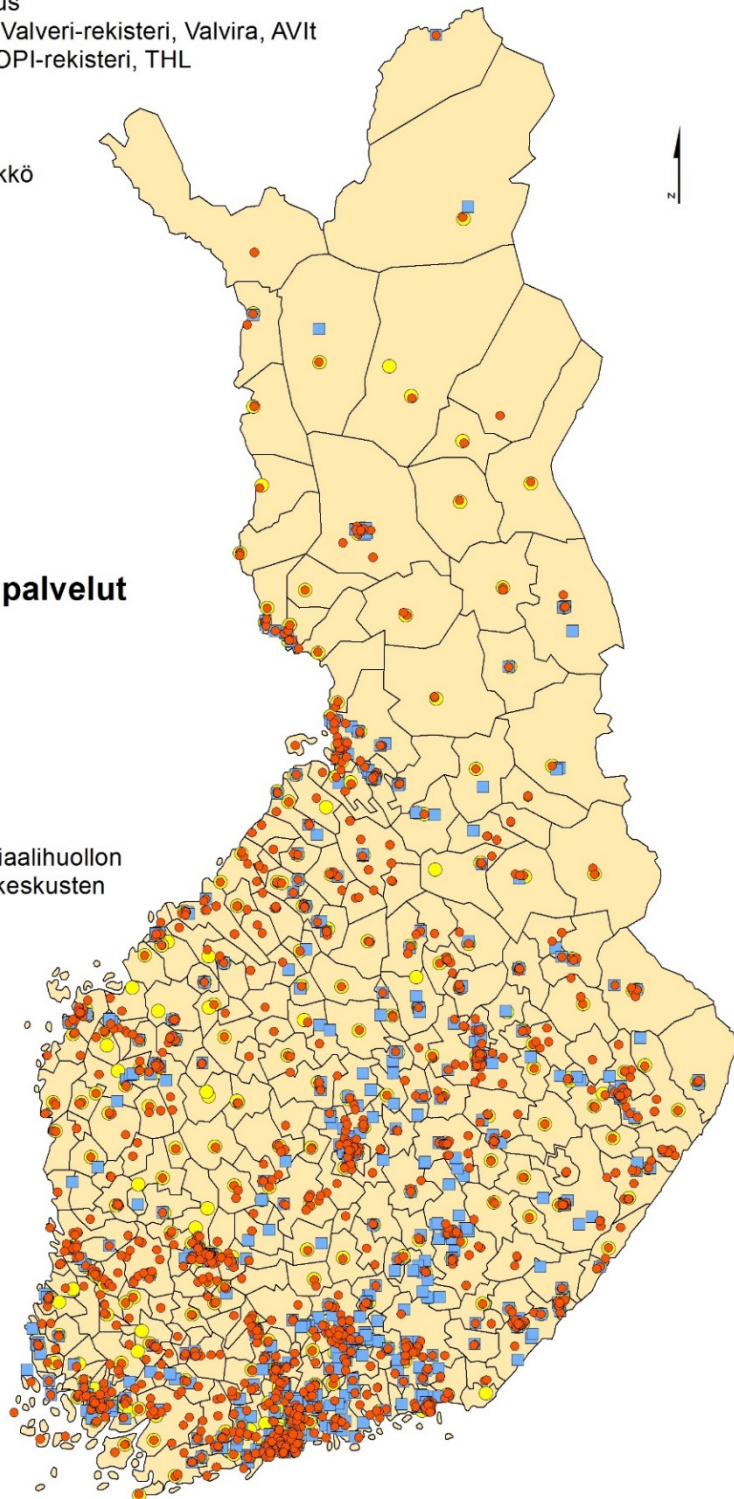
Geoinformatiikka 2016

Sosiaalihoito Lasten ja nuorten palvelut

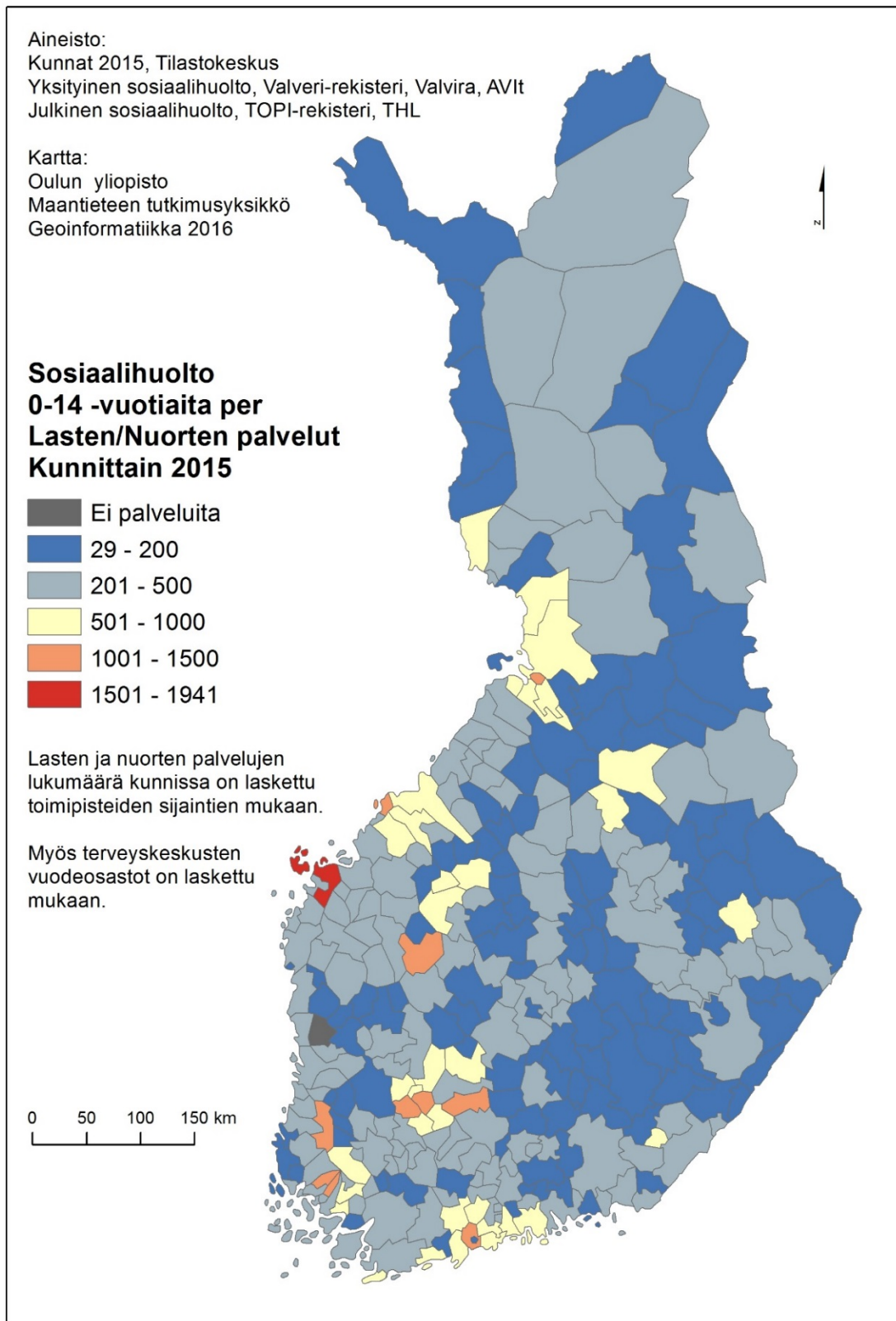
- Avopalvelut
- Asumispalvelut
- Laitoshoito
- Kunta

Laitoshoitoon sisältyy sosiaalihoillon
yksiköiden lisäksi terveyskeskusten
vuodeosastot.

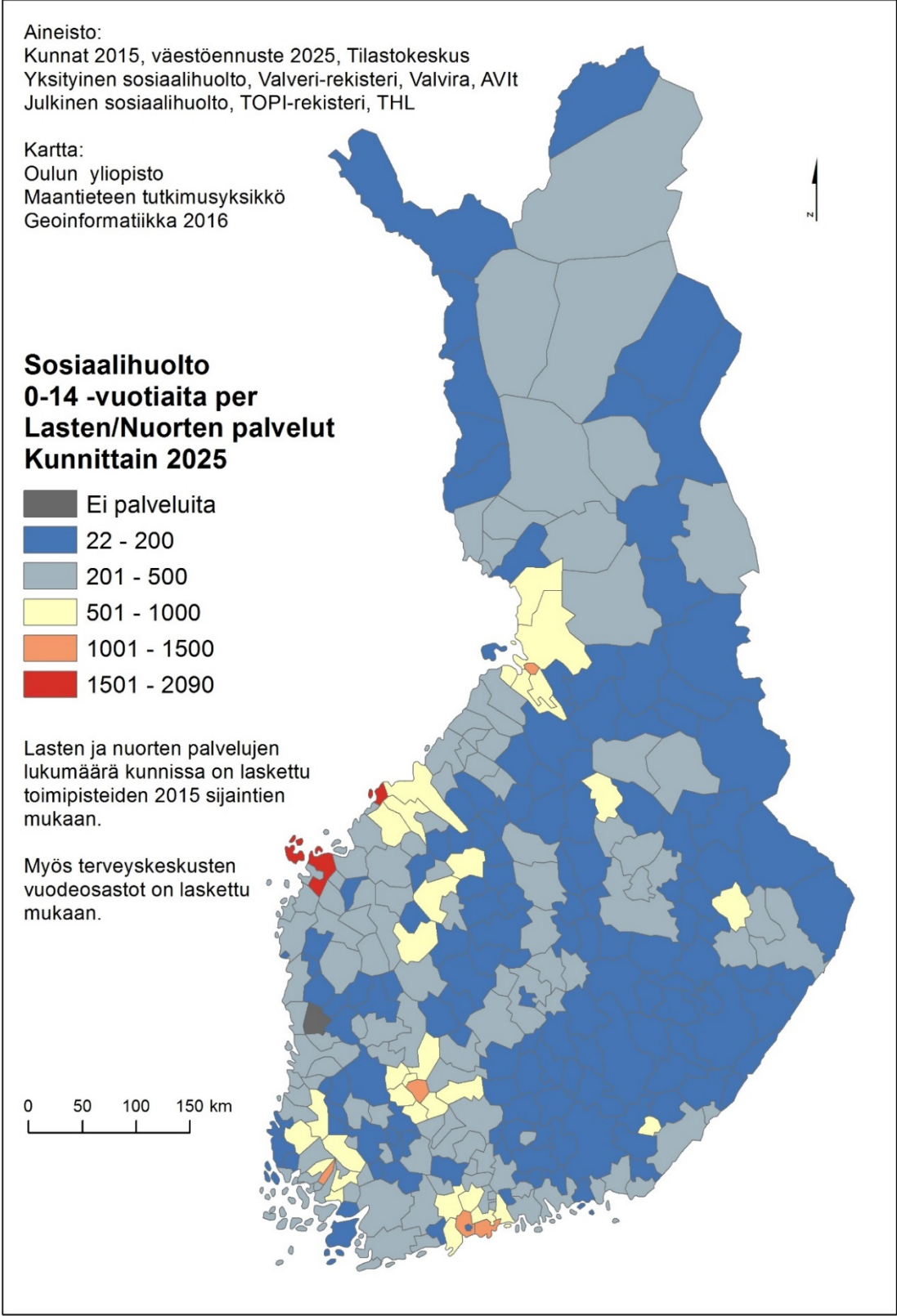
0 50 100 150 km

Kuva 7. Sosiaalihoillon lasten ja nuorten palvelut Manner-Suomessa 2016.

Kuva 8. 0–14-vuotiaiden lukumäärä suhteessa lasten ja nuorten sosiaalihuollon palveluiden toimipaikkojen lukumäärään kunnittain vuoden 2015 väestön tilanteessa.

Kuva 9. 0-14 -vuotiaiden lukumäärä suhteessa lasten ja nuorten sosiaalihuollon palveluiden toimipaikkojen lukumäärään kunnittain ennusteväestön 2025 tilanteessa.

Aineisto:

Kunnat 2015, Tilastokeskus

Yksityinen sosiaalihoolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt

Julkinen sosiaalihoolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:

Oulun yliopisto

Maantieteen tutkimusyksikkö

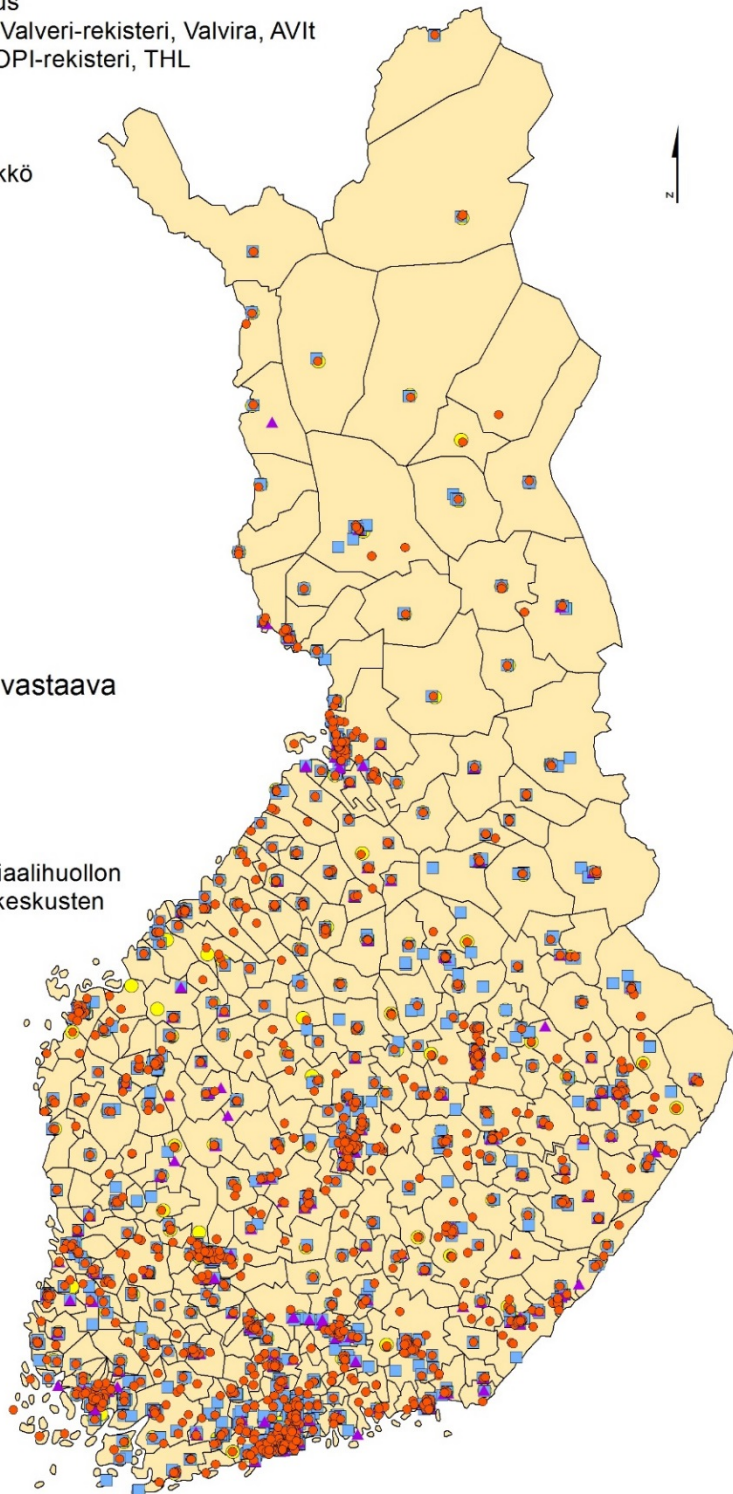
Geoinformatiikka 2016

Sosiaalihoolto Vammaispalvelut

- Avopalvelut
- ▲ Päiväkeskus tai vastaava
- Asumispalvelut
- Laitoshoito
- Kunta

Laitoshoitoon sisältyy sosiaalihoollon yksiköiden lisäksi terveyskeskusten vuodeosastot.

0 50 100 150 km

Kuva 10. Sosiaalihoollon vammaispalvelut Manner-Suomessa 2016.

Aineisto:

Kunnat 2015, Tilastokeskus

Yksityinen sosiaalihuolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt

Julkinen sosiaalihuolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:

Oulun yliopisto

Maantieteen tutkimusyksikkö

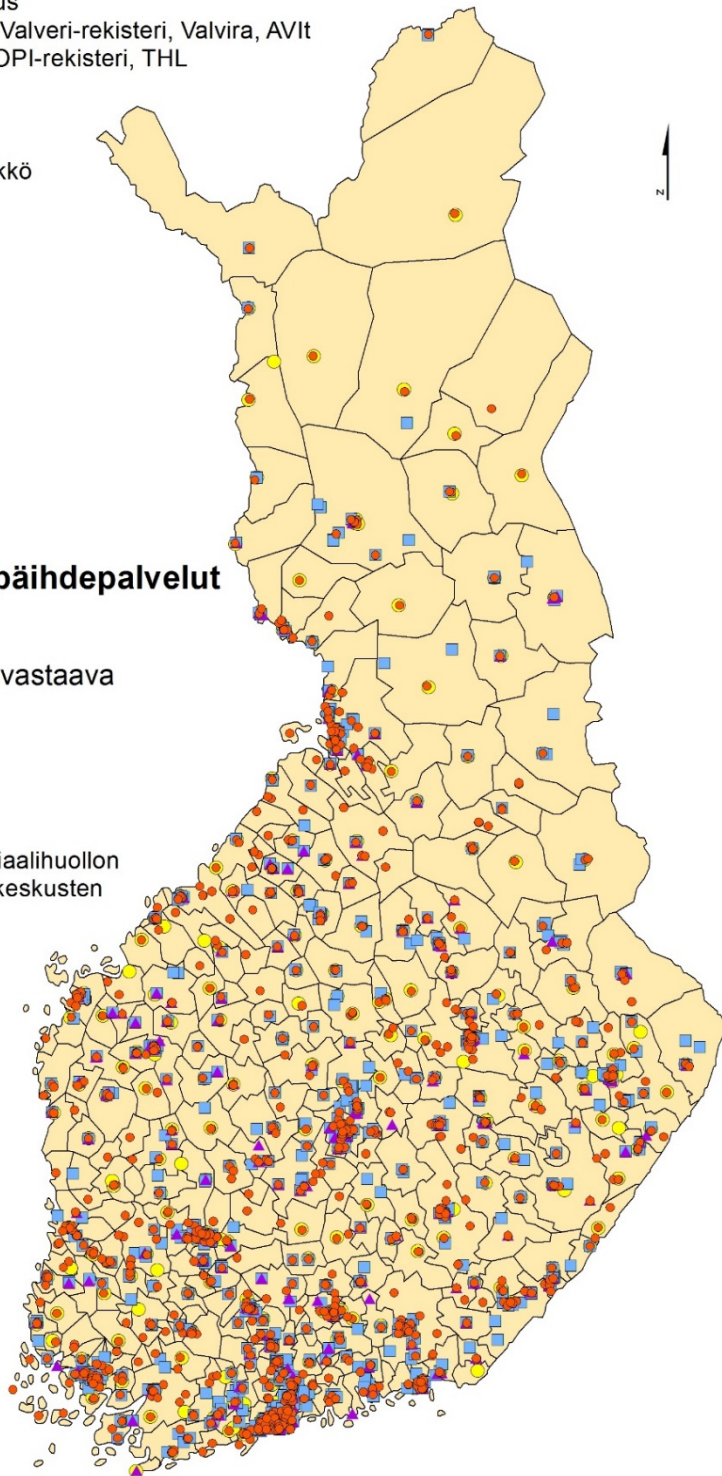
Geoinformatiikka 2016

Sosiaalihuolto Mielenterveys- ja päihdepalvelut

- Avopalvelut
- ▲ Päiväkeskus tai vastaava
- Asumispalvelut
- Laitoshoito
- Kunta

Laitoshoitoon sisältyy sosiaalihuollon yksiköiden lisäksi terveyskeskusten vuodeosastot.

0 50 100 150 km

Kuva 11. Sosiaalihuollon mielenterveys- ja päihdepalvelut Manner-Suomessa 2016.

Aineisto:

Kunnat 2015, Tilastokeskus

Yksityinen sosiaalihuolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt

Julkinen sosiaalihuolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:

Oulun yliopisto

Maantieteen tutkimusyksikkö

Geoinformatiikka 2016

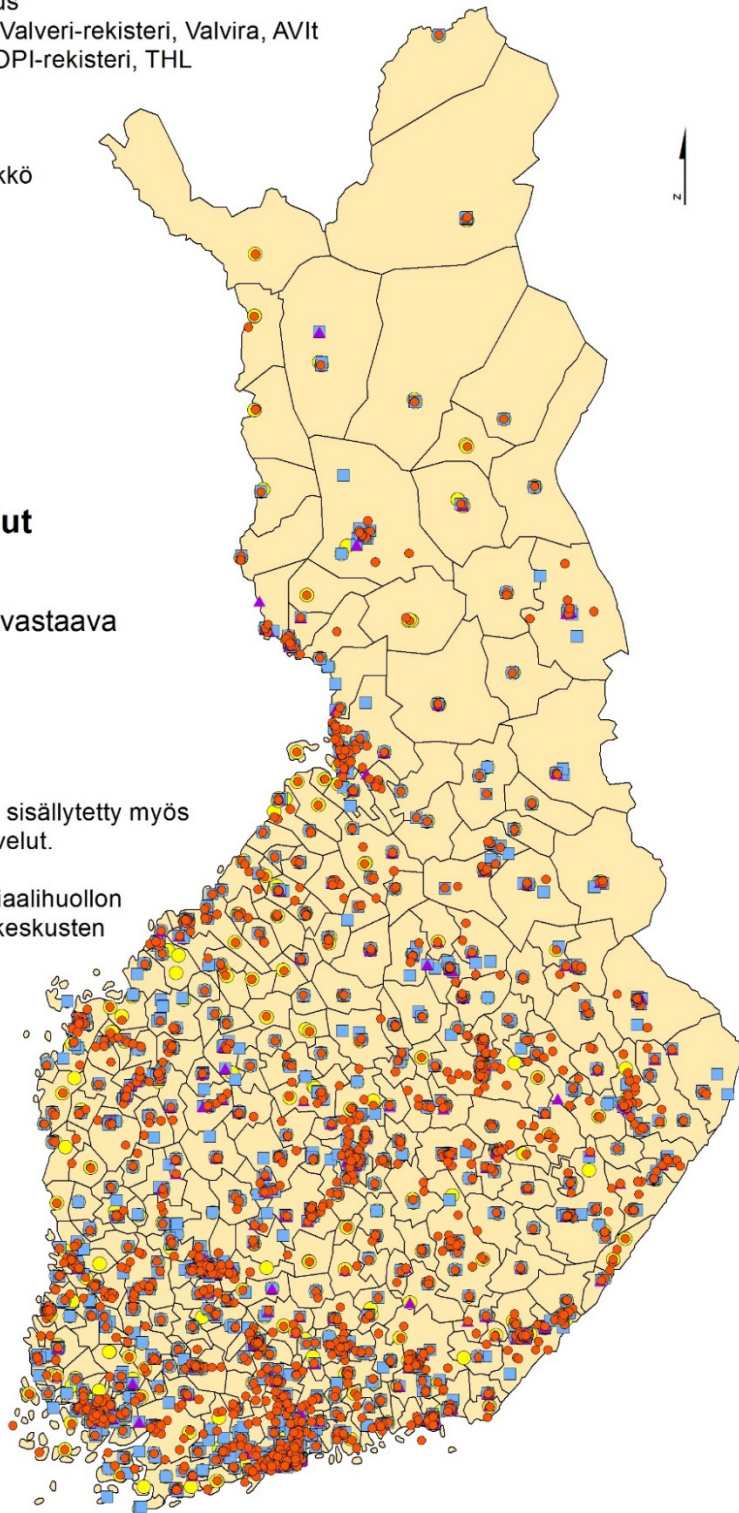
Sosiaalihuolto Ikäihmisten palvelut

- Avopalvelut
- ▲ Päiväkeskus tai vastaava
- Asumispalvelut
- Laitoshoido
- Kunta

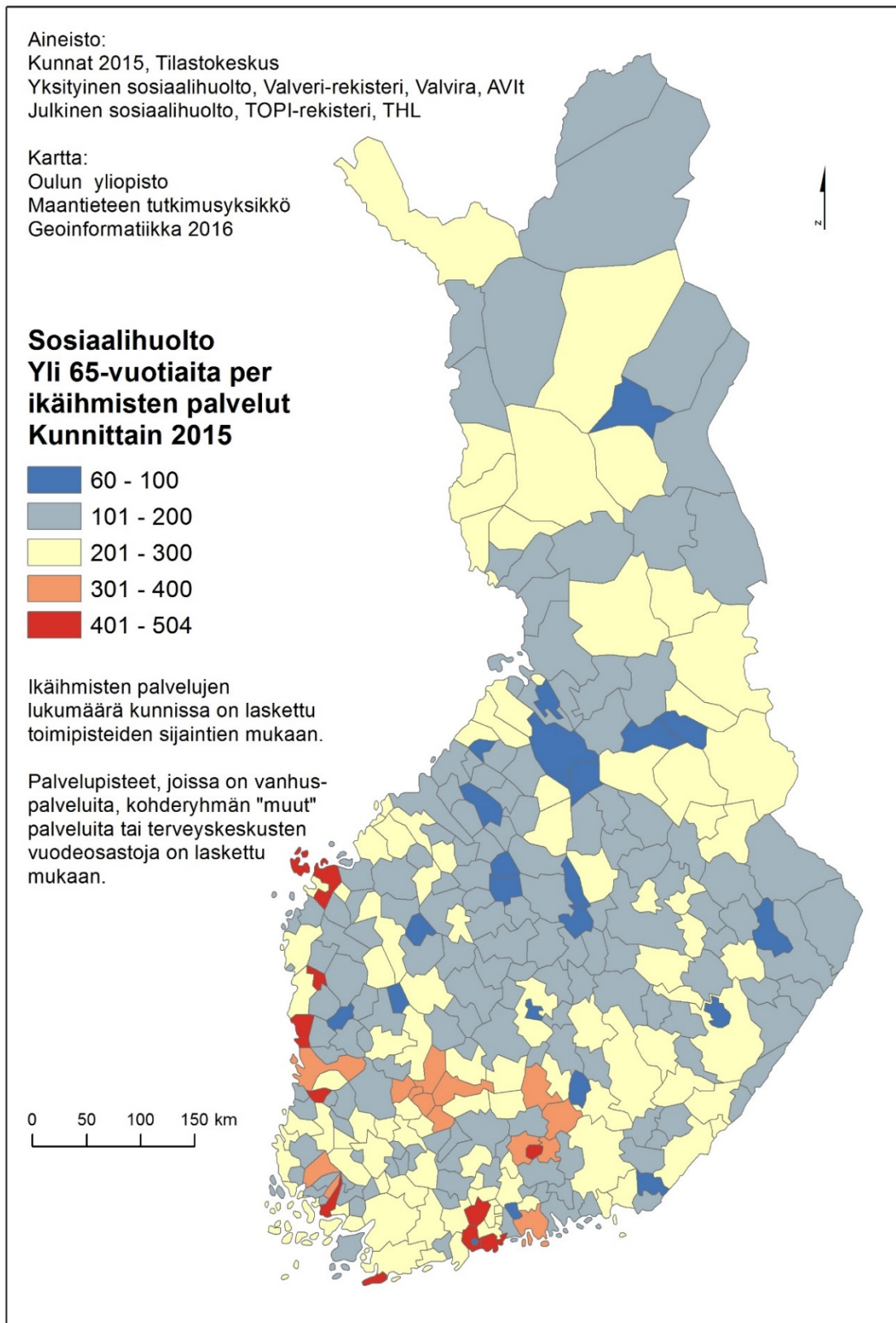
Ikäihmisten palveluihin on sisällytetty myös
"Muut" -kohderyhmän palvelut.

Laitoshoidon sisältyy sosiaalihuollon
yksiköiden lisäksi terveyskeskusten
vuodeosastot.

0 50 100 150 km

Kuva 12. Sosiaalihuollon ikäihmisten palvelut Manner-Suomessa 2016.

Kuva 13. Yli 65-vuotiaiden lukumäärä suhteessa ikäihmisten sosiaalihuollon palveluiden toimipaikkojen lukumäärään kunnittain vuoden 2015 väestön tilanteessa.

Aineisto:

Kunnat 2015, väestöennuste 2025, Tilastokeskus 2015
Yksityinen sosiaalihoolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt
Julkinen sosiaalihoolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:

Oulun yliopisto
Maantieteen tutkimusyksikkö
Geoinformatiikka 2016

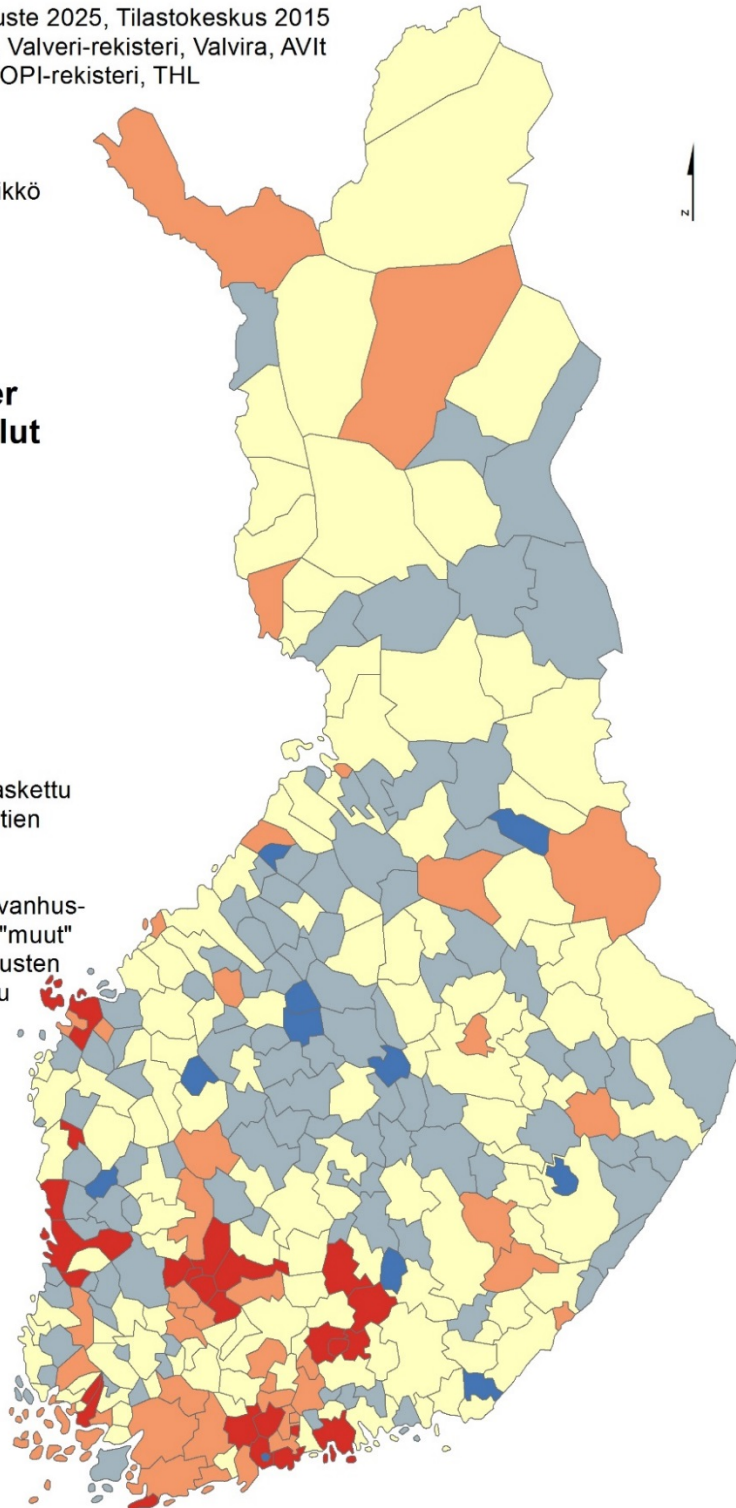
Sosiaalihoolto Yli 65-vuotiaita per ikäihmisten palvelut Kunnittain 2025

	69 - 100
	101 - 200
	201 - 300
	301 - 400
	401 - 705

Ikäihmisten palvelujen
lukumäärä kunnissa on laskettu
toimipisteiden 2015 sijaintien
mukaan.

Palvelupisteet, joissa on vanhus-
palveluita, kohderyhmän "muut"
palveluita tai terveyskeskusten
vuodeosastoja on laskettu
mukaan.

0 50 100 150 km

Kuva 14. Yli 65-vuotiaiden lukumäärä suhteessa ikäihmisten sosiaalihoollon palveluiden toimipaikkojen lukumäärään kunnittain ennusteväestön 2025 tilanteessa.

Ikäihmisten laitoshoidon maantieteellinen saavutettavuus 2016 ja 2025

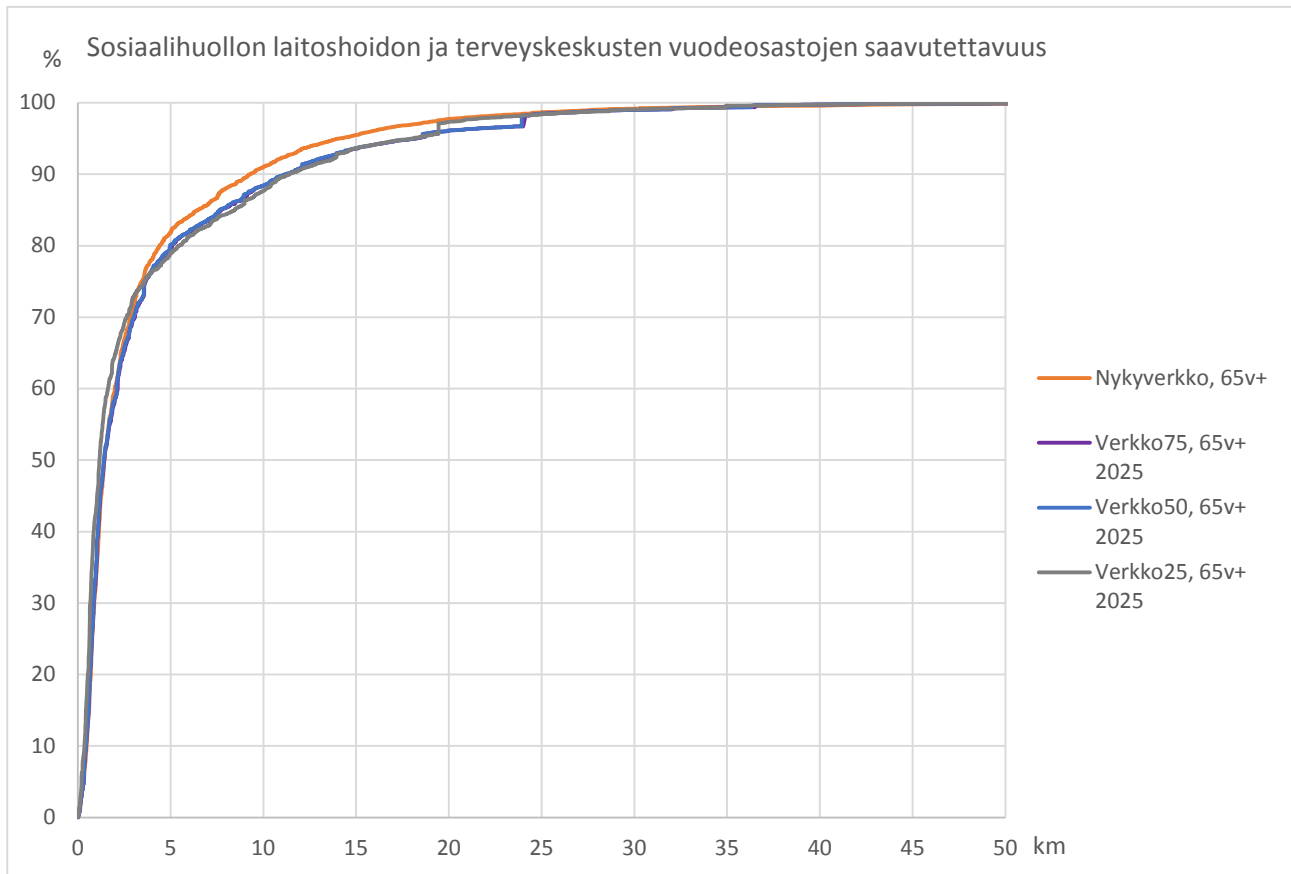
Taulukossa 2 on Ikäihmisten sosiaalihuollon laitoshoitoyksiköiden ja terveyskeskusten vuodeosastojen yhteenlaskettu lukumäärä maakunnittain nykytilanteessa, sekä Sitran asiantuntijoiden skenaarioiden mukaisesti 75 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa, 50 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa sekä 25 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa. Skenaarioiden laskemisessa on käytetty kysyntäpisteinä postinumeroaluiden tiheimmin asuttujen 1x1 kilometrin ruutujen keskipisteitä, joita on painotettu postinumeroaluiden yli 65-vuotiaiden lukumäärällä nykyväestön ja ennusteväestön tilanteissa. Eniten (yli 40 yksikköä) yksiköitä poistuu 75 % -verkon skenaariossa Varsinais-Suomesta ja Uudeltamaalta, 50 % -verkon skenaariossa Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta, Pohjois-Pohjanmaalta, Lapista, Pirkanmaalta ja Etelä-Pohjanmaalta ja 25 % -verkon skenaariossa edellisten alueiden lisäksi myös Keski-Suomesta, Satakunnasta, Keski-Pohjanmaalta ja Pohjois-Savosta.

Taulukko 2. Ikäihmisten sosiaalihuollon laitoshoidon yksiköt ja terveyskeskusten vuodeosastot maakunnittain, nykytilanteessa, 75 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa, 50 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa sekä 25 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa.

Maakunta	Nykyiset	Nykyiset*	Verkko75*		Verkko 50		Verkko 25	
			Jää	Poistuu	Jää	Poistuu	Jää	Poistuu
Uusimaa	145	101	101	44	75	70	34	111
Varsinais-Suomi	115	77	77	38	57	58	21	94
Satakunta	65	41	41	24	31	34	15	50
Kanta-Häme	36	29	29	7	21	15	8	28
Pirkanmaa	77	51	51	26	35	42	20	57
Päijät-Häme	32	24	24	8	20	12	8	24
Kymenlaakso	37	25	25	12	17	20	9	28
Etelä-Karjala	32	27	27	5	19	13	9	23
Etelä-Savo	41	36	36	5	27	14	17	24
Pohjois-Savo	64	44	44	20	31	33	20	44
Pohjois-Karjala	46	34	34	12	24	22	15	31
Keski-Suomi	76	53	53	23	39	37	17	59
Etelä-Pohjanmaa	69	40	40	29	28	41	18	51
Pohjanmaa	58	37	37	21	28	30	8	50
Keski-Pohjanmaa	19	17	17	2	12	7	4	15
Pohjois-Pohjanmaa	96	64	63	33	48	48	26	70
Kainuu	19	14	14	5	9	10	7	12
Lappi	72	42	42	30	29	43	19	53
Yhteensä	1099	756	755	344	550	549	275	824

*Laskennoissa valikoitui nykyverkon ja nykyväestön (yli 65-vuotiaat) tilanteessa maksimissaan 756 pistettä 1099 pisteestä, ja 75 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa 755 pistettä laskennallisesta 824 pisteestä. Molemmassa tapauksissa pisteiden lisääminen ei enää parantanut kokonaissaavutettavuutta. Koska kysyntäpisteinä käytettiin postinumeroalueiden tiheimmin asuttua 1x1 kilometrin ruutua, jota painotettiin yli 65-vuotiaiden lukumäärällä kyseisellä postinumeroalueella, ja laitoshoitopisteitä sijaitsee useita lähemmäs saman postinumeroalueen alueella, pienempiä alueyksiköitä käyttäen useampi piste olisi valikoitunut mukaan ja analyysi olisi tarkempi.

Kuvassa 15 on kuvattu eri skenaarioiden vaikutus palveluiden kumulatiiviseen saavutettavuuteen Manner-Suomen mittakaavassa. Eri skenaarioiden saavutettavuuskäyriä verrattaessa on huomattava, että nykyväestön ja nykyverkon tilanteessa analyysissä on mukana 756 yksikköä koko verkon 1099 yksiköstä ja 75 % verkon tilanteessa 755 yksikköä 824 laskennallisesta 75 % -verkon yksiköstä, sillä yksiköiden lisääminen ei näissä laskennoissa parantanut saavutettavuutta koko maan tasolla. Tähän vaikuttavat laitoshoidon yksiköiden sijaitseminen lähemmäs samalla postinumeroalueella ja postinumeroalueen tiheimmin asutun 1x1 kilometrin ruudun keskipisteen käyttäminen kysyntäpisteenä koko postinumeroalueen osalta. Mikäli olisi käytetty pienempiä alueyksiköitä kysynnän määrittämiseen, useampi laitoshoidon yksikkö olisi tullut valituksi, ja myös kokonaissaavutettavuudesta olisi saatu tarkempia tuloksia.

Kuva 15. ikäihmisten sosiaalihuollon laitoshoidon ja terveyskeskusten vuodeosastojen kumulatiivinen saavutettavuus nykyverkon ja nykyväestön tilanteessa (756 yksikköä mukana 1099 yksiköstä), 75 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa (755 yksikköä mukana 824 yksiköstä), 50 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa (550 yksikköä) sekä 25 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteessa (275 yksikköä). Pystyakselilla on yli 65-vuotiaiden suhteellinen osuus ja vaakakselilla etäisyys kilometreinä.

Nykyväestön ja nykyverkon (756 yksikköä 1099 yksiköstä) tilanteessa kolmen kilometrin etäisyydellä asuu noin 67 %, kymmenen kilometreihin etäisyydellä noin 90 % ja kolmenkymmen kilometrin etäisyydellä noin 99 % yli 65-vuotiaista. Ennusteväestön 2025 ja 75 % -verkon tilanteessa kolmen kilometrin etäisyydellä asuu noin 65 %, kymmenen kilometreihin etäisyydellä noin 88 % ja kolmenkymmen kilometrin etäisyydellä 99 % yli 65-vuotiaista. Vastaavasti yli 65-vuotiaista asuisi 50 % -verkon tilanteessa kolmen kilometrin etäisyydellä 65 %, kymmenen kilometrin etäisyydellä 88 % ja kolmenkymmen kilometrin etäisyydellä 99 % ja 25 % -verkon

tilanteessa kolmen kilometrin etäisyydellä 53 %, kymmenen kilometrin etäisyydellä 82 % ja kolmenkymmenen kilometrin etäisyydellä 98 %.

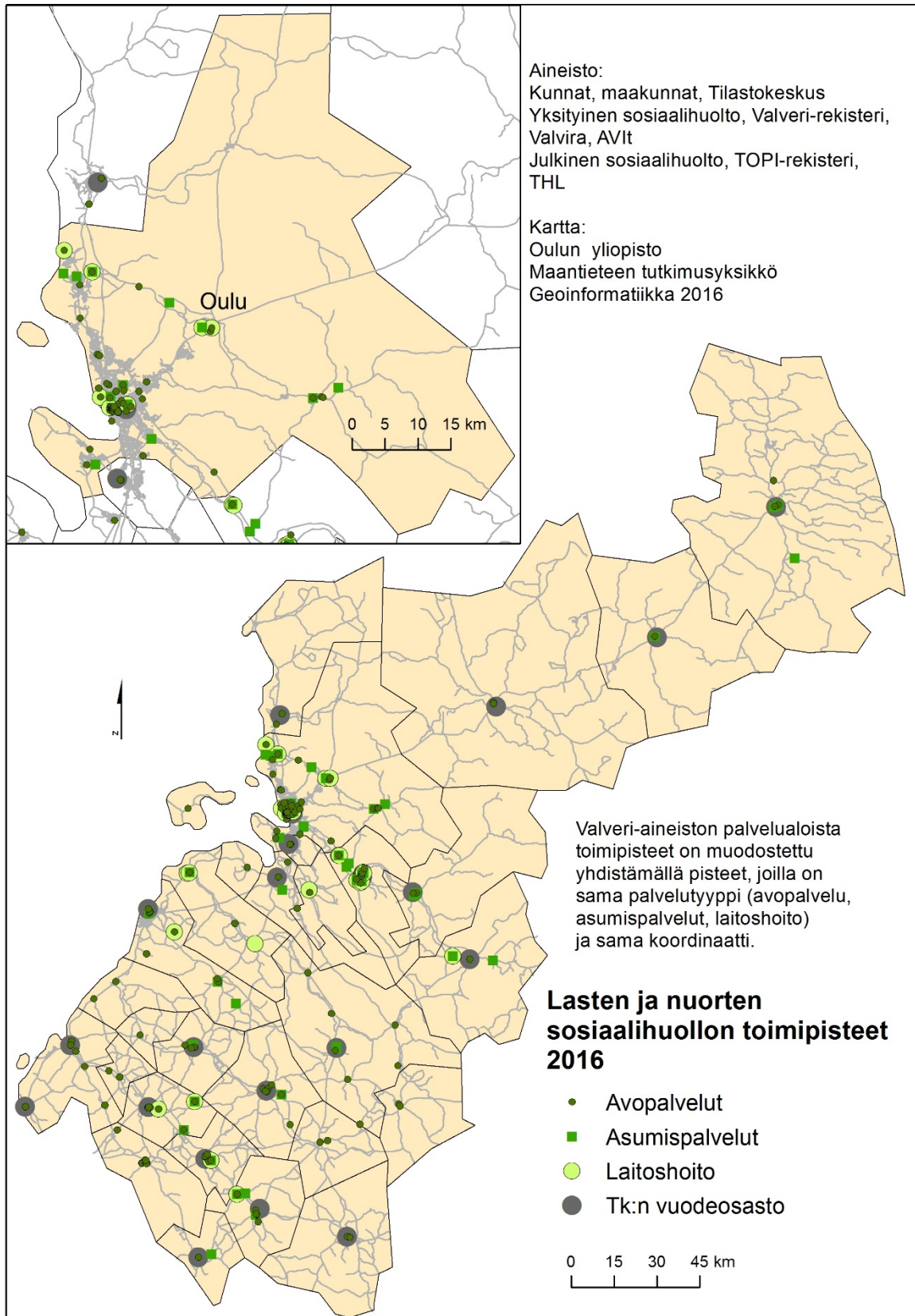
Sosiaalipalvelut Pohjois-Pohjanmaalla ja Helsingin seudulla

Sosiaalihuollon palveluiden sijoittumista nykytilanteessa tarkasteltiin erikseen Pohjois-Pohjanmaan maakunnan ja Helsingin seudun (Helsinki, Vantaa, Espoo ja Kauniainen) osalta. Kuvissa 16, 17, 18 ja 19 ovat erikseen lasten ja nuorten palveluiden toimipisteet, vammaispalveluiden toimipisteet, mielenterveys- ja päihdepalveluiden toimipisteet sekä ikäihmisten sosiaalihuollon palveluiden toimipisteet Pohjois-Pohjanmaalla ja kuvissa 20, 21, 22 ja 23 vastaavat pisteet Helsingin seudulla.

Pohjois-Pohjanmaalla selkeä palvelupisteiden tihtymä on Oulussa, muutoin sosiaalihuollon eri palvelupisteet ovat keskittyneet alueen kuntien kuntakeskusten alueelle. Avopalvelupisteitä on hajanaisemmin myös kuntakeskusten ulkopuolella, näistä iso osa on kotipalvelua tarjoavia tahoja. Erityisesti Pohjois-Pohjanmaan pohjoisosan kunnissa sosiaalihuollon palvelujen toimipaikat sijaitsevat lähes yksinomaan kuntakeskusten alueella. Tähän osaltaan vaikuttanevat alueiden harva väestö ja laajat asumattomat alueet.

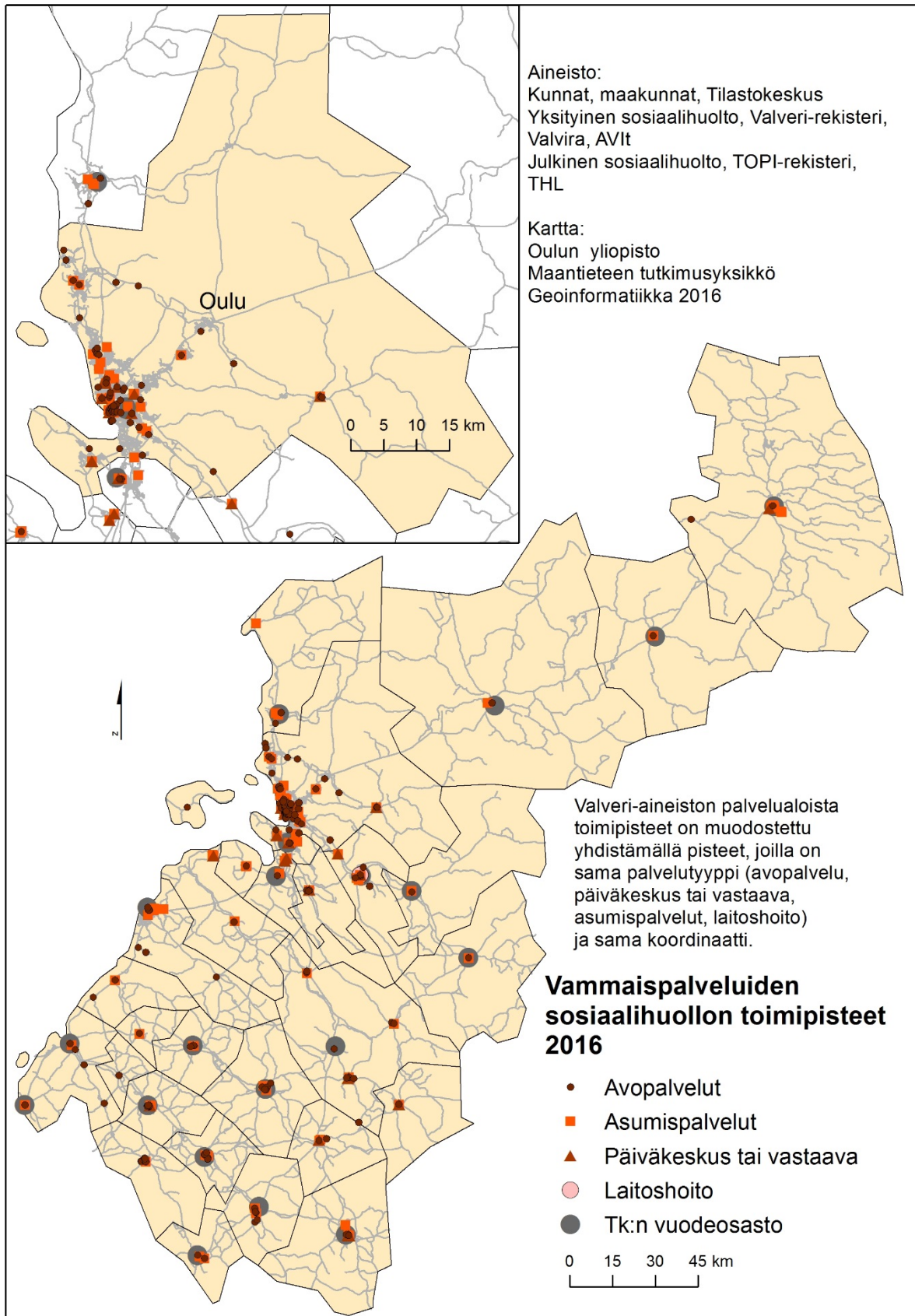
Helsingin seudulla avopalveluita ja päiväkeskuksia on varsin tasaisesti koko tiheimmin asutulla (> 1000 asukasta/km²) alueella kaikkien kohderyhmien osalta. Lasten ja nuorten palveluissa päiväkeskuksia ei ole, sillä päivähoito on rajattu analyysin ulkopuolelle. Kartalta tarkasteltuna, lasten ja nuorten palveluiden laitoshoitopisteitä on erityisesti Espoon ja Kauniaisten alueella, asumispalveluja on sen sijaan koko alueella varsin vähän verrattuna muihin kohderyhmiin (vammaispalvelut, mielenterveys ja päihdepalvelut, ikäihmisten palvelut). Vammaispalveluiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta asumispalveluita on puolestaan runsaasti koko alueella, mutta laitoshoitopisteitä on vain muutamia. Ikäihmisten palveluiden osalta sekä asumispalvelupisteitä että laitoshoitopalvelupisteitä on paljon, laitoshoitopisteiden keskittyessä Helsingin alueelle.

Yksityisistä sosiaalihuollon palvelualapisteistä (Valveri-rekisteri) sijainti saatiin geokoodauksella määritettyä 97 % pisteistä ja TOPI-rekisterin julkisista toimipaikkapisteistä 98 % pisteistä. Paikantuneiden pisteiden osuus on siis varsin hyvä molempien aineistojen osalta. Valveri-rekisteristä saatujen tietojen voi olettaa olevan varsin paikkansapitäviä ja ajantasaisia, sillä yksityisten palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan on annettava vuosittain toimintakertomus lupaviranomaiselle, ja näiden tietojen avulla rekisteriä pidetään myös ajan tasalla (Valvira 2016). Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipaikkarekisteristä (TOPI-rekisteri 2016) saaduissa julkisten palveluntuottajien toimipaikkatiedoissa voi sen sijaan olla paikoin puutteita. Esimerkiksi rekisteristä saatujen terveyskeskusten vuodeosastojen tietoja täydennettiin terveyskeskusten omien kotisivujen tietoja avulla. Muiden palvelujen osalta täydennystä ei ole tehty vaan tiedot pohjautuvat pelkästään TOPI-rekisteriin.

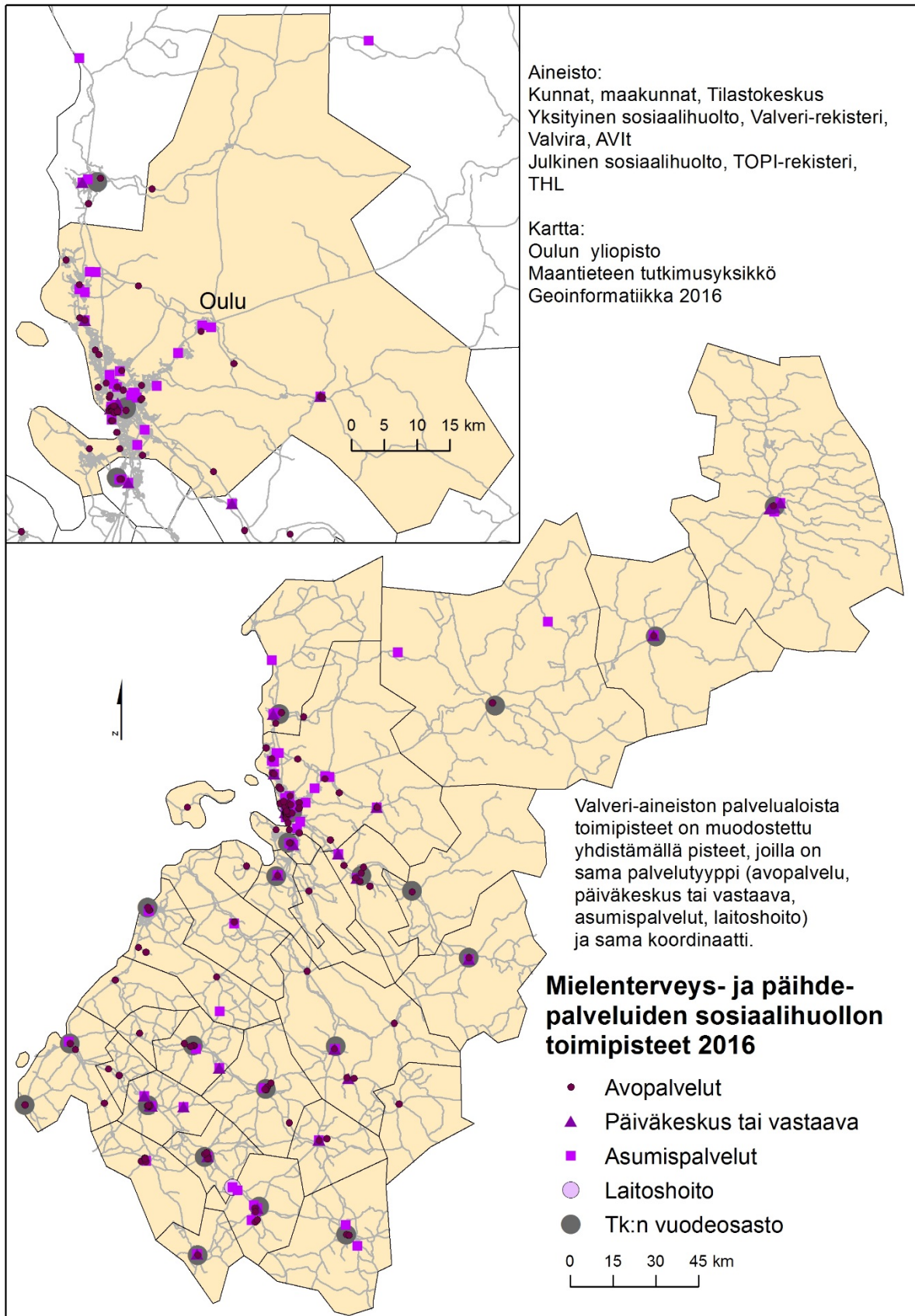
Kuva 16. Lasten ja nuorten sosiaalihuollon palveluiden toimipisteet Pohjois-Pohjanmaalla 2016.

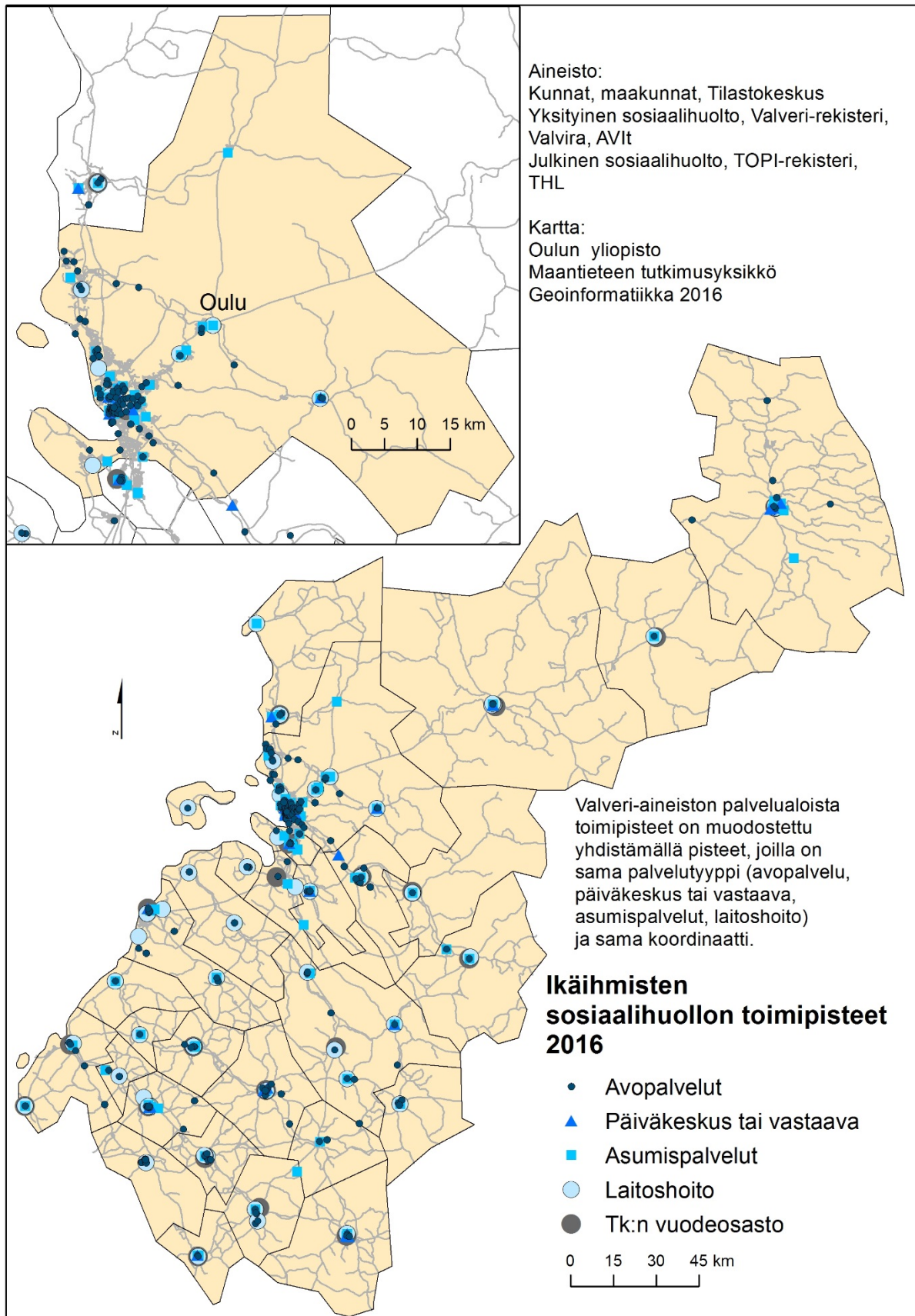

Kuva 17. Vammaispalveluiden sosiaalihuollon toimipisteet Pohjois-Pohjanmaalla 2016.

Kuva 18. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden sosiaalihuollon toimipisteet Pohjois-Pohjanmaalla 2016.

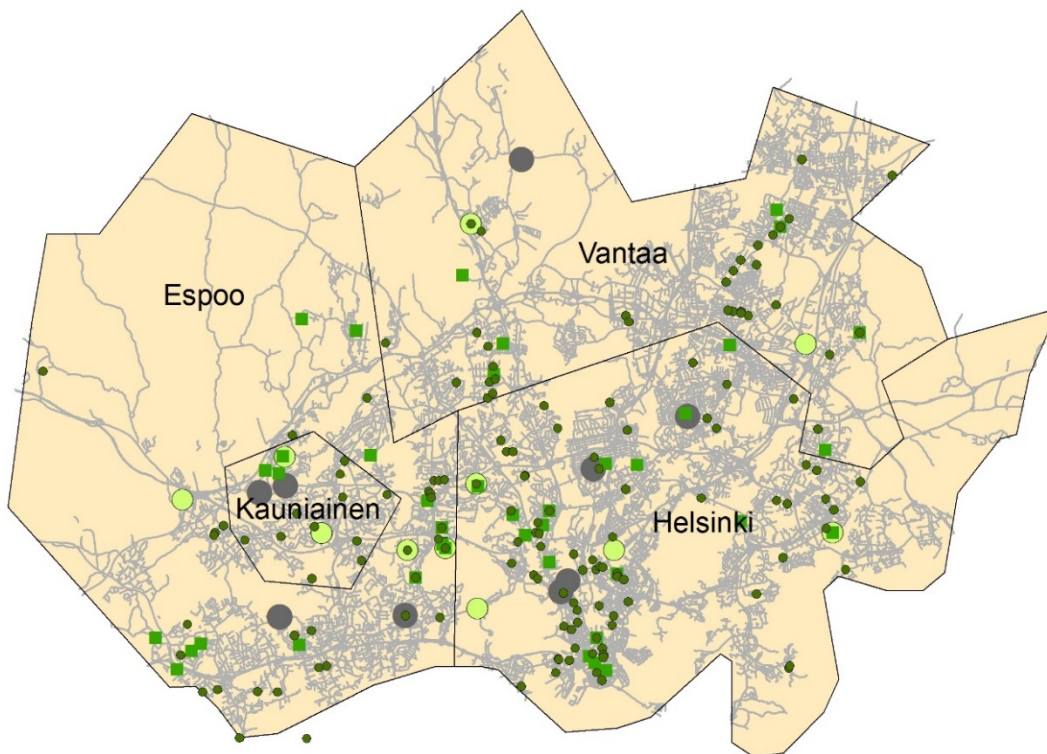

Kuva 19. Ikäihmisten sosiaalihuollon toimipisteet Pohjois-Pohjanmaalla 2016.

Aineisto:
Kunnat 2015, Tilastokeskus
Yksityinen sosiaalihuolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt
Julkinen sosiaalihuolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:
Oulun yliopisto
Maantieteen tutkimusyksikkö
Geoinformatiikka 2016

Lasten ja nuorten sosiaalihuollon toimipisteet 2016

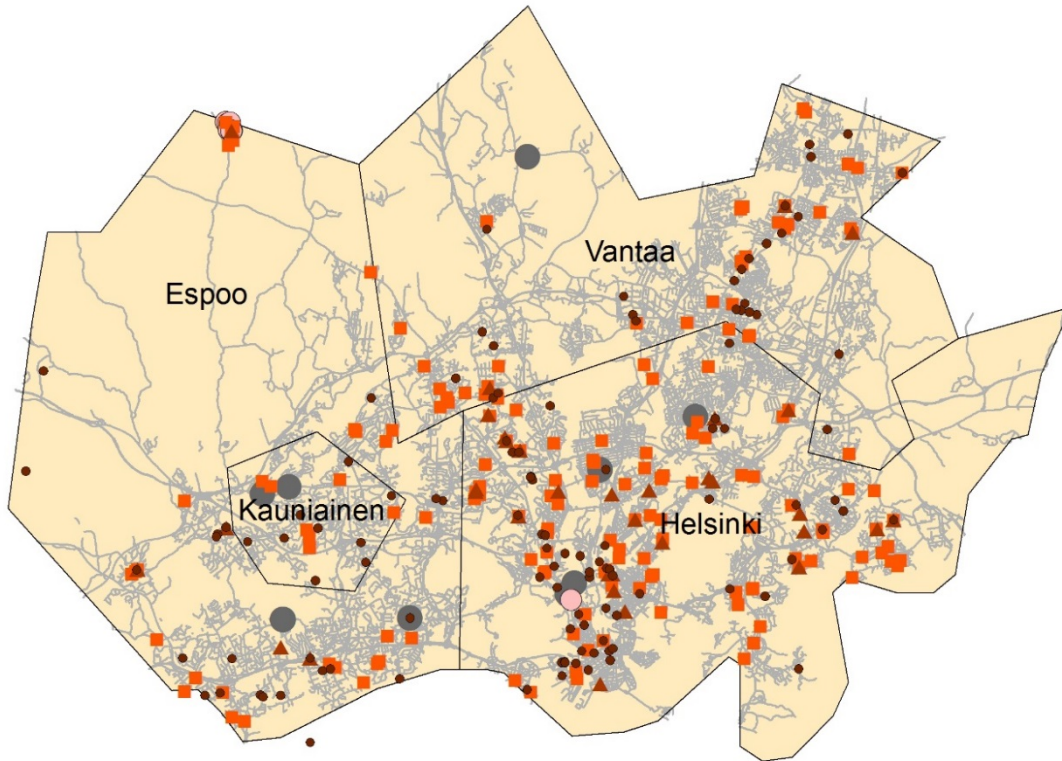
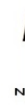
- Avopalvelut
- Asumispalvelut
- Laitoshoido
- Tk:n vuodeosasto
- Kunta

Valveri-aineiston palvelualoista toimipisteet on muodostettu yhdistämällä pisteet, joilla on sama palvelutyyppi (avopalvelu, asumispalvelut, laitoshoito) ja sama koordinaatti.

Kuva 20. Lasten ja nuorten sosiaalihuollon palveluiden toimipisteet Helsingin seudulla 2016.

Aineisto:
Kunnat 2015, Tilastokeskus
Yksityinen sosiaalihuolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt
Julkinen sosiaalihuolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:
Oulun yliopisto
Maantieteen tutkimusyksikkö
Geoinformatiikka 2016

Vammaispalveluiden sosiaalihuollon toimipisteet 2016

- Avopalvelut
- ▲ Päiväkeskus tai vastaava
- Asumispalvelut
- Laitoshoito
- Tk:n vuodeosasto
- Kunta

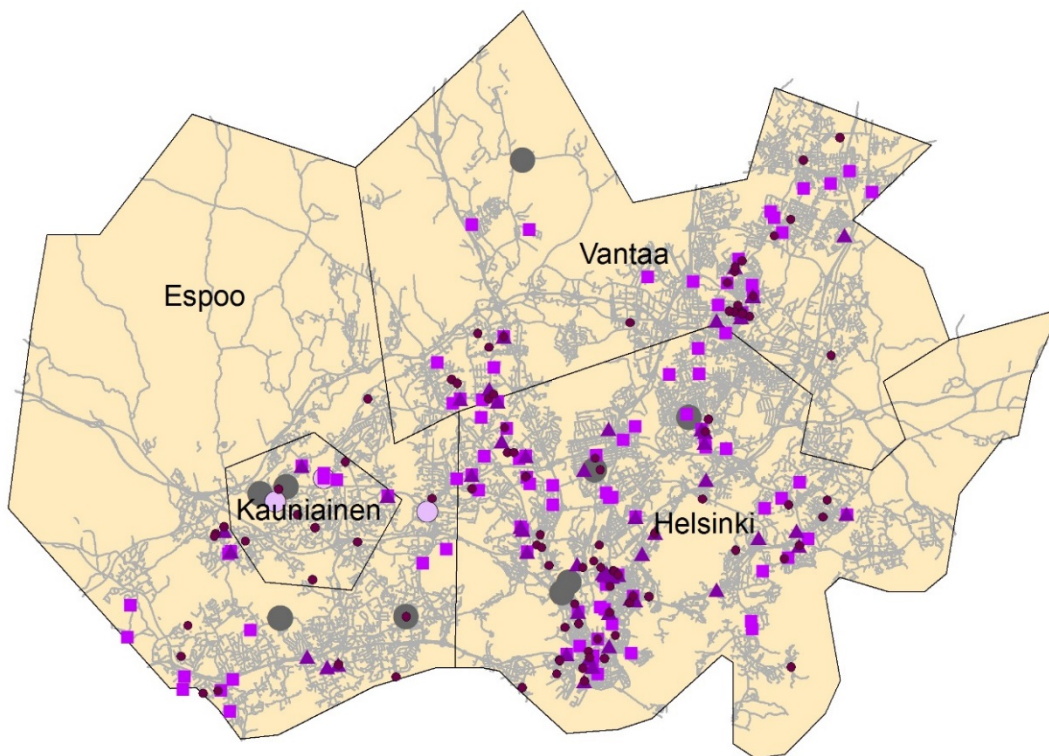
0 5 10 15 km

Valveri-aineiston palvelualoista toimipisteet on muodostettu yhdistämällä pisteet, joilla on sama palvelutyyppi (avopalvelu, päiväkeskus tai vastaava, asumispalvelut, laitoshoito) ja sama koordinaatti.

Kuva 21. Vammaispalveluiden sosiaalihuollon toimipisteet Helsingin seudulla 2016.

Aineisto:
 Kunnat 2015, Tilastokeskus
 Yksityinen sosiaalihuolto, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt
 Julkinen sosiaalihuolto, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:
 Oulun yliopisto
 Maantieteen tutkimusyksikkö
 Geoinformatiikka 2016

**Mielenterveys- ja päihde-
 palveluiden sosiaalihuollon
 toimipisteet 2016**

- Avopalvelut
- ▲ Päiväkeskus tai vastaava
- Asumispalvelut
- Laitoshoido
- Tk:n vuodeosasto
- Kunta

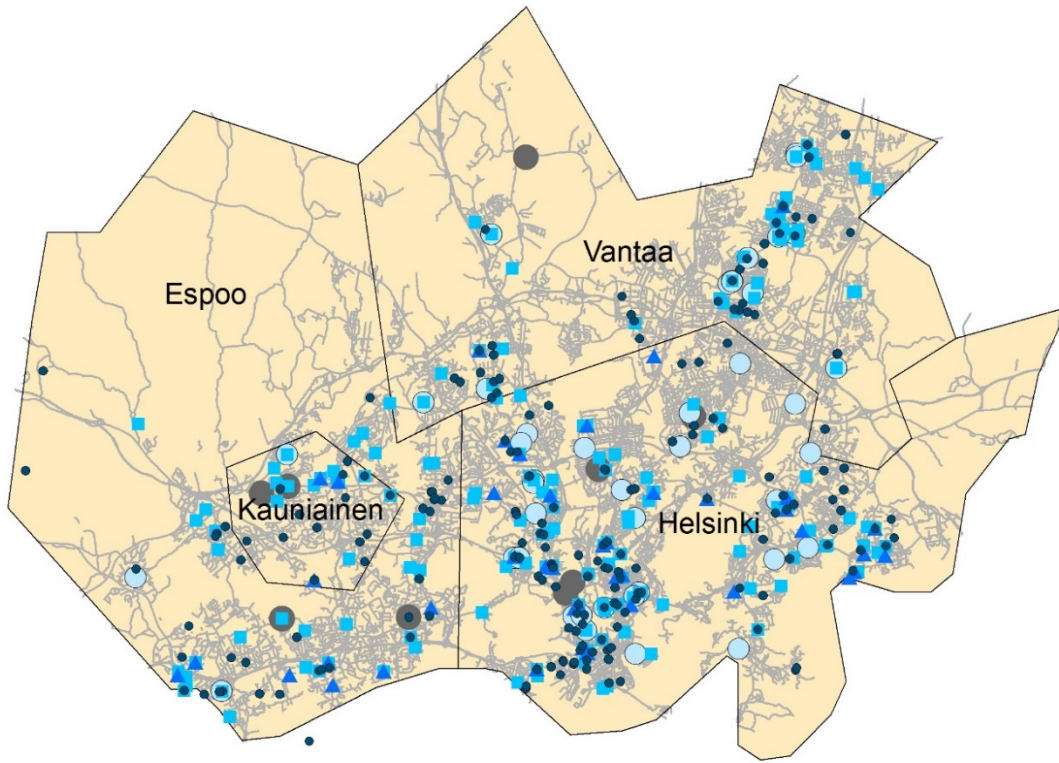
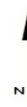
Valveri-aineiston palvelualoista toimipisteet on muodostettu yhdistämällä pisteet, joilla on sama palvelutyyppi (avopalvelu, päiväkeskus tai vastaava, asumispalvelut, laitoshoido) ja sama koordinaatti.

Kuva 22. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden sosiaalihuollon toimipisteet Helsingin seudulla 2016.

Aineisto:
 Kunnat 2015, Tilastokeskus
 Yksityinen sosiaalihoito, Valveri-rekisteri, Valvira, AVIt
 Julkinen sosiaalihoito, TOPI-rekisteri, THL

Kartta:
 Oulun yliopisto
 Maantieteen tutkimusyksikkö
 Geoinformatiikka 2016

**Ikäihmisten
 sosiaalihuollon toimipisteet
 2016**

- Avopalvelut
- ▲ Päiväkeskus tai vastaava
- Asumispalvelut
- Laitoshoito
- Tk:n vuodeosasto
- Kunta

Valveri-aineiston palvelualoista toimipisteet on muodostettu yhdistämällä pisteet, joilla on sama palvelutyyppi (avopalvelu, päiväkeskus tai vastaava, asumispalvelut, laitoshoito) ja sama koordinaatti.

Kuva 23. Ikäihmisten sosiaalihuollon toimipisteet Helsingin seudulla 2016.

Apteekit

Apteekkiaineisto ja menetelmät

Apteekkien osoite ja tieto toimitetuista resepteistä (reseptuuritiedot) vuodelta 2015 saatiin Apteekkariliitosta. Osoitetietoja haettiin puuttuvien yksiköiden osalta myös Apteekkihaku-palvelusta (Apteekki 2016). Toimipistekohtaisista reseptuuritiedoista puuttuvat ne apteekit, jotka haluavat pitää reseptuurinsa salaisina sekä ne apteekit, jotka eivät ole liiton jäsenapteekkejä. Apteekkejä oli Manner-Suomessa yhteensä 810, näistä 77 apteekista ei ollut saatavilla reseptuuritietoa.

Apteekkien saavutettavuutta tutkittiin vastaavilla aineistoilla (Tilastokeskuksen 1x1 kilometrin ruutuaineisto, postinumeroalueet, kunnittainen väestöennuste vuodelle 2025 ja Liikenneviraston Digiroad tietokanta) ja menetelmillä (ArcGIS-ohjelmiston Network analyst – verkostotyökalun location-allocation menetelmä) kuin edellä kuvattua sosiaalipalveluiden saavutettavuutta (katso sivu 5).

Apteekkien toimittamat reseptit

Vuonna 2015 apteekit toimittivat yhteensä noin 50 miljoonaa reseptiä (Taulukko 3). Eniten reseptejä toimitettiin Uudellamaalla (yli 13 miljoonaa), mutta maakuntien väestöön suhteutettuna eniten reseptejä toimitettiin Pohjois-Savossa (12,2 reseptiä per asukas) ja Kymenlaaksossa (11,9 reseptiä per asukas).

Maakunta	Reseptit milj. 2015	Reseptiä/asukas 2015
Pohjois-Savo	3,0	12,2
Kymenlaakso	2,1	11,9
Lappi	2,0	10,8
Pohjois-Karjala	1,8	10,7
Etelä-Karjala	1,4	10,5
Keski-Pohjanmaa	0,7	10,4
Kanta-Häme	1,8	10,2
Etelä-Pohjanmaa	1,9	10,0
Etelä-Savo	1,5	9,8
Satakunta	2,2	9,8
Pohjois-Pohjanmaa	3,9	9,6
Varsinais-Suomi	4,4	9,3
Päijät-Häme	1,8	9,0
Keski-Suomi	2,5	9,0
Kainuu	0,7	8,7
Uusimaa	13,1	8,1
Pirkanmaa	4,0	8,0
Pohjanmaa	1,3	7,0
Yhteensä	50,1	9,2

*Apteekkejä on Manner-Suomessa 810, 77 apteekista reseptitiedot puuttuvat

Apteekkien vuonna 2015 toimittamista resepteistä (Kuva 24) ja apteekkeihin 1x1 kilometrin ruuduilta allokoituneesta väestöstä (Kuva 25) tehdyt kartat sopivat hyvin yhteen. Pääosin yksiköt, jotka ovat toimittaneet runsaasti reseptejä sijaitsevat alueilla, joihin allokoituu maantieteellisen saavutettavuuden perusteella myös paljon väestöä. Tosin, erityisesti suurissa kaupungeissa, joissa on useita apteekkeja lähemmäs, vain muutama apteekki on tullut maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta valituksi, vaikka niiden toimittamien reseptien määrä on suuri. Tähän vaikuttaa koko postinumeroalueen kysynnän kohdistaminen postinumeroalueen tiheimmin asutulle 1x1 km ruudulle, jolloin koko postinumeroalueen väestö allokoituu yhteen maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta lähimpään yksikköön. Saavutettavuusanalyysi ei ota huomioon myöskään esimerkiksi työpaikkojen lähellä olevien palveluiden merkitystä palveluiden saavutettavuudelle.

Aineistot:

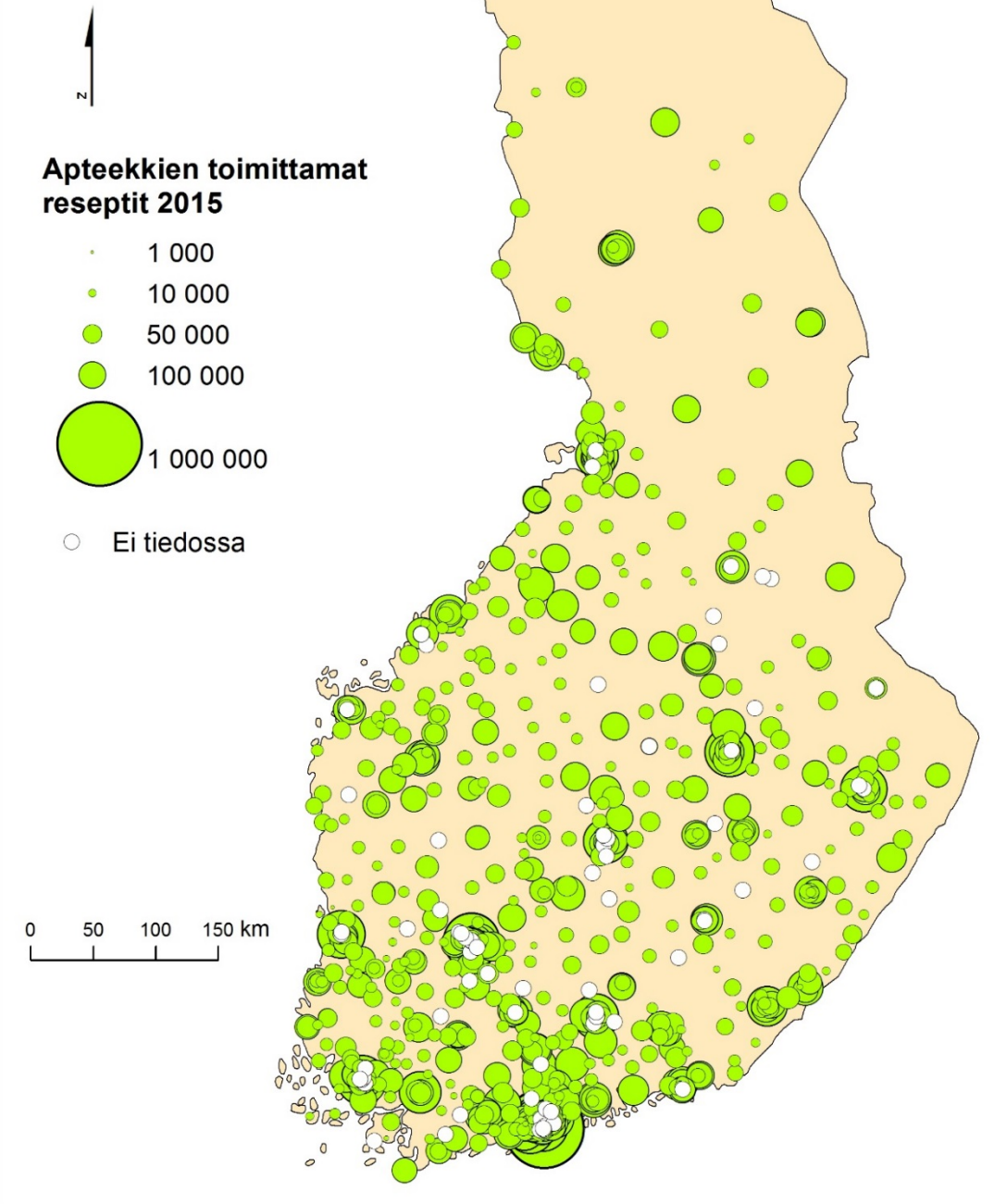
Apteekkien reseptuurit, Apteekkariliitto 2015

Kartta:

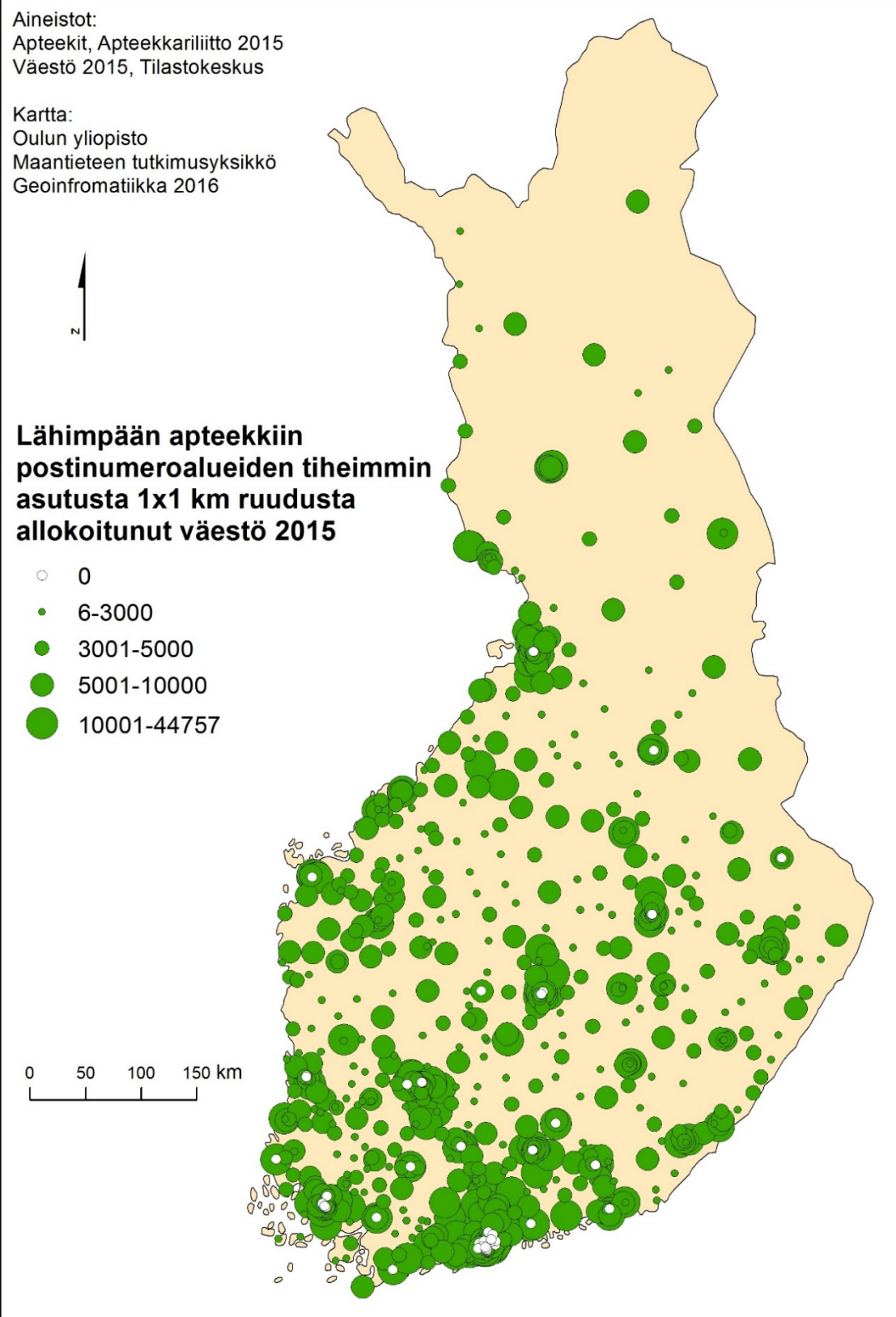
Oulun yliopisto

Maantieteen tutkimusyksikkö

Geoinformatikka 2016

Kuva 24. Apteekkien toimittamat reseptit vuonna 2015.

Kuva 25. Lähimpään apteekkiin 1x1 kilometrin ruudulta allokoitunut väestö 2015.

Apteekkien maantieteellinen saavutettavuus 2025

Kuvissa 26, 27 ja 28 on Sitran asiantuntijoiden skenaarioiden mukaisesti esitetty apteekkiverkko vuoden 2025 ennusteväestön maantieteellisen saavutettavuuden mukaisesti optimoituna, mikäli apteekkeja olisi 75 %, 50 % tai 25 % nykyisestä. Kuvissa 29, 30, 31, ja 32 on esitetty apteekkien lukumäärät kunnittain nykytilanteessa sekä edellä mainituissa skenaariossa (75 %, 50 % tai 25 % -verkot). Molemmista karttasarjoista nähdään, että mikäli apteekkiverkko supistuisi 75 % nykyisestä, suurin yksiköiden väheneminen, maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta optimoituna, tapahtuisi siellä missä apteekkeja on tällä hetkellä suhteellisen tiheässä eli suurissa kaupungeissa ja niiden lähistöllä. Apteekkiverkon supistuminen 50 % näkyisi jo jonkin verran myös Pohjois-Suomessa ja harvemmin asutuilla seuduilla, ja mikäli apteekkiverkko olisi 25 % nykyisestä, muutos näkyisi selvästi myös harvaan asutuilla alueilla.

Taulukossa 4 on jääneiden ja poistuneiden apteekkien lukumäärät maakunnittain eri skenaarioissa ja liitteessä 3 ovat jääneet ja poistuneet yksiköt kunnittain. Taulukosta 4 nähdään, että eniten yksikköjä poistuisi jokaisessa skenaariossa Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta ja Pirkanmaalta, jossa yksikköjä on nykytilanteessa paljon ja suhteellisen lähellä toisiaan. Myös Satakunnasta, Keski-Suomesta, Pohjois-Savosta ja Pohjois-Pohjanmaalta poistuisi huomattavasti yksiköitä, erityisesti 50 % ja 25 % -verkkojen skenaarioissa. Kuntatasolla yksiköitä poistuisi erityisesti kaupunkikunnista, joissa apteekkeja on paljon, ja mikäli apteekkiverkko olisi 25 % nykyisestä, niiden kuntien lukumäärä, jossa ei ole apteekkia, olisi huomattava.

Kun apteekkien saavutettavuutta tarkastellaan Manner-Suomen mittakaavassa (kuva 33), kolmen kilometrin etäisyydellä apteekista asuu nykytilanteessa nykyväestöstä noin 82 % kun vastaava luku ennusteväestön 2025 osalta olisi 75 % -verkon skenaariossa 80 %, 50 % -verkon skenaariossa 73 % ja 25 % -verkon skenaariossa 56 %. Vastaavasti nykytilanteessa kymmenen kilometrin etäisyydellä apteekista asuu nykyväestöstä noin 94 % kun luvut olisivat ennusteväestön 2025 ja 75 % -verkon tilanteessa 93 %, 50 % -verkon tilanteessa 91 % ja 25 % -verkon tilanteessa 84 %. Kolmenkymmen kilometrin etäisyydellä asuisi koko Manner-Suomen mittakaavassa kaikissa tilanteissa yli 98 % väestöstä.

Tulosten tulkinnassa on huomattava, että apteekkien saavutettavuus on laskettu käyttäen kysyntäpisteinä postinumeroalueiden tiheimmin asuttuja 1x1 kilometrin väestöruutuja, joita on painotettu koko postinumeroalueen väestöllä 2015 tai ennusteväestöllä 2025. Apteekkien sijainnit on optimoitu siten, että matkaetäisyys apteekkeihin tieverkkoa pitkin muodostuu koko maan väestön osalta mahdollisimman pieneksi. Koska koko postinumeroalueen kysyntä on aina kohdistettu postinumeroalueen tiheimmin asutun 1x1 kilometrin ruudun keskipisteeseen, apteekkien kokonaissaavutettavuus saattaa näyttäytyä hieman todellisuutta parempana. Toisaalta ihmisten työpaikkojen lähellä olevat apteekit, esimerkiksi kaupunkien keskustoissa, voivat olla saavutettavuuden kannalta merkittävämpiä kuin mitä analyysin perusteella voisi päätellä. Vaikka apteekkiverkon supistuminen 75 % nykyisestä ei koko maan mittakaavassa aiheuta apteekkien maantieteelliseen saavutettavuuteen kovin isoa muutosta, voi muutos olla paikallisesti suuri.

Aineistot:

Apteekit, Apteekkariliitto 2015
Ennusteväestö 2025, väestöruudut 2014,
postinumeroalueet 2015, Tilastokeskus
Digiroad, Liikennevirasto

Kartta:

Oulun yliopisto
Maantieteen tutkimusyksikkö
Geoinfomatiikka 2016

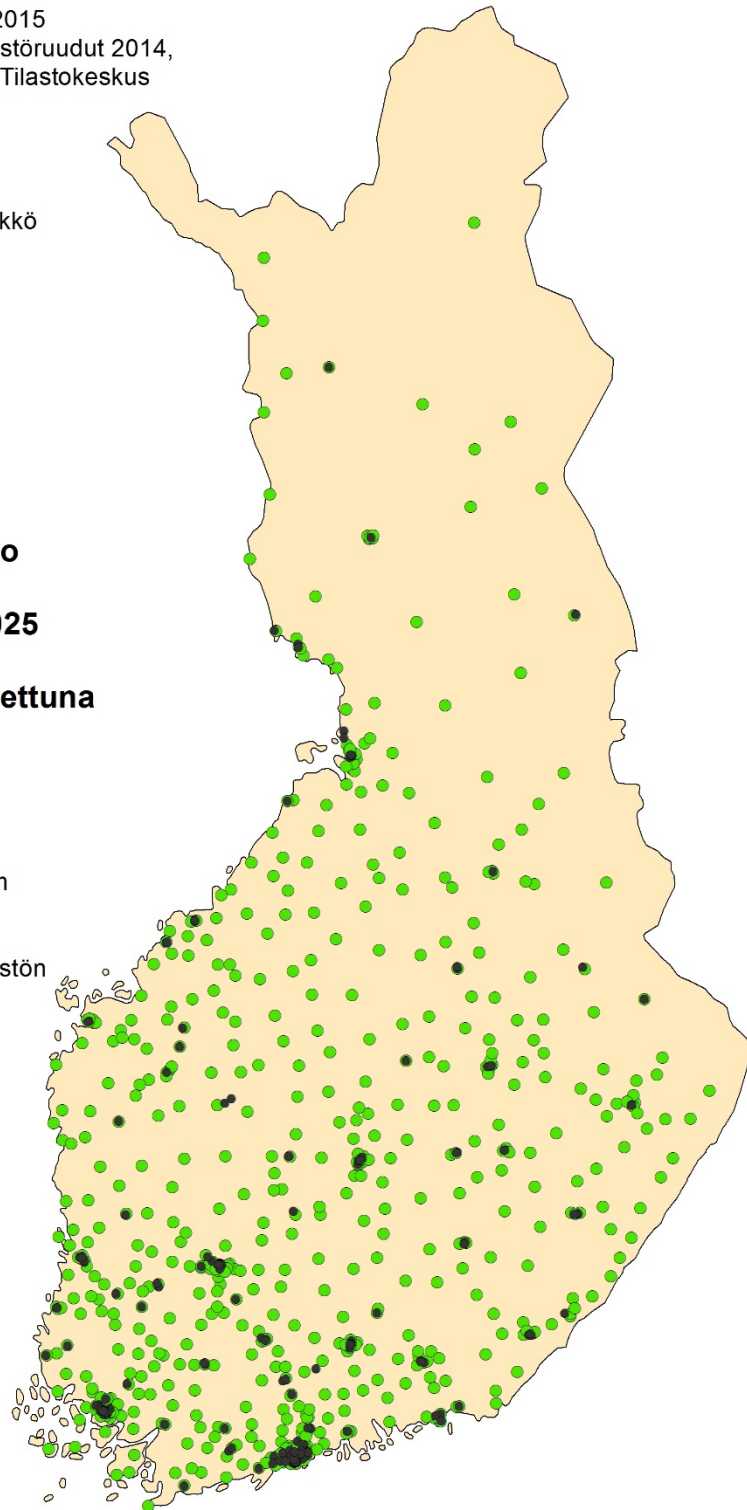

**608 apteekin verkko
(75 % nykytilasta)
ennusteväestön 2025
saavutettavuuden
näkökulmasta laskettuna**

- Poistunut
- Jäänyt

Postinumeroalueiden
tiheimmin asuttuja 1x1 km
ruutujen keskipisteitä on
käytetty koko
postinumeroalueiden väestön
kysyntäpisteinä.

0 50 100 150 km

Kuva 26. Apteekkiverkko vuoden 2025 ennusteväestön maantieteellisen saavutettavuuden suhteen optimoituna, mikäli apteekkiverkko olisi 75 % (608 toimipistettä) nykyisestä.

Aineistot:

Apteekit, Apteekkariliitto 2015
Ennusteväestö 2025, väestöruudut 2014,
postinumeralueet 2015, Tilastokeskus
Digiroad, Liikennevirasto

Kartta:

Oulun yliopisto
Maantieteen tutkimusyksikkö
Geoinformatiikka 2016

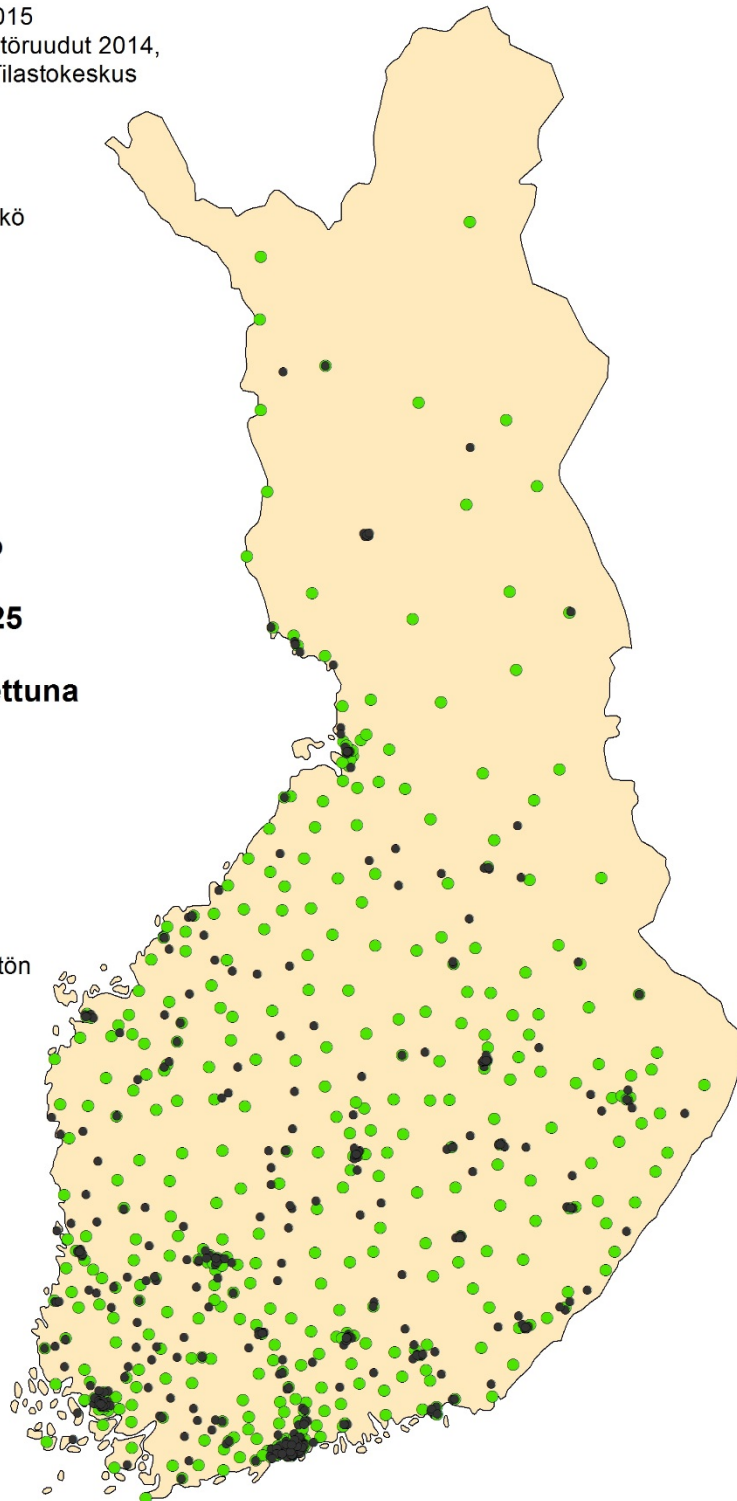

**405 apteekin verkko
(50 % nykytilasta)
ennusteväestön 2025
saavutettavuuden
näkökulmasta laskettuna**

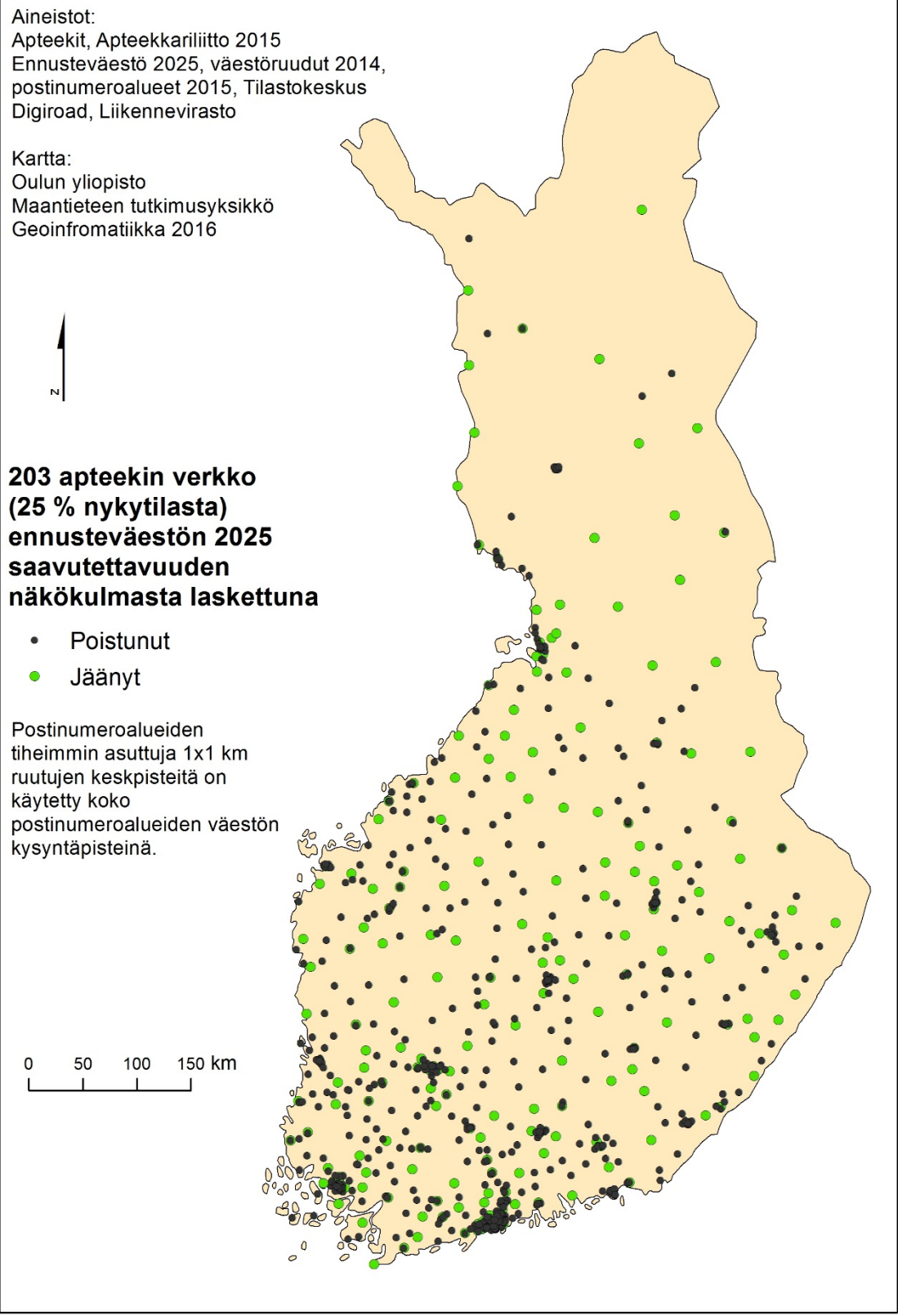
- Poistunut
- Jäänyt

Postinumeralueiden
tiheimmin asuttuja 1x1 km
ruutujen keskipisteitä on
käytetty koko
postinumeralueiden väestön
kysyntäpisteinä.

0 50 100 150 km

Kuva 27. Apteekiverkko vuoden 2025 ennusteväestön maantieteellisen saavutettavuuden suhteen optimoituna, mikäli apteekiverkko olisi 50 % (405 toimipistettä) nykyisestä.

Kuva 28. Apteekiverkko vuoden 2025 ennusteväestön maantieteellisen saavutettavuuden suhteen optimoituna, mikäli apteekiverkko olisi 25 % (203 toimipistettä) nykyisestä.

Aineistot:
Apteekit, Apteekkariliitto 2015
Kunnat, Tilastokeskus 2015

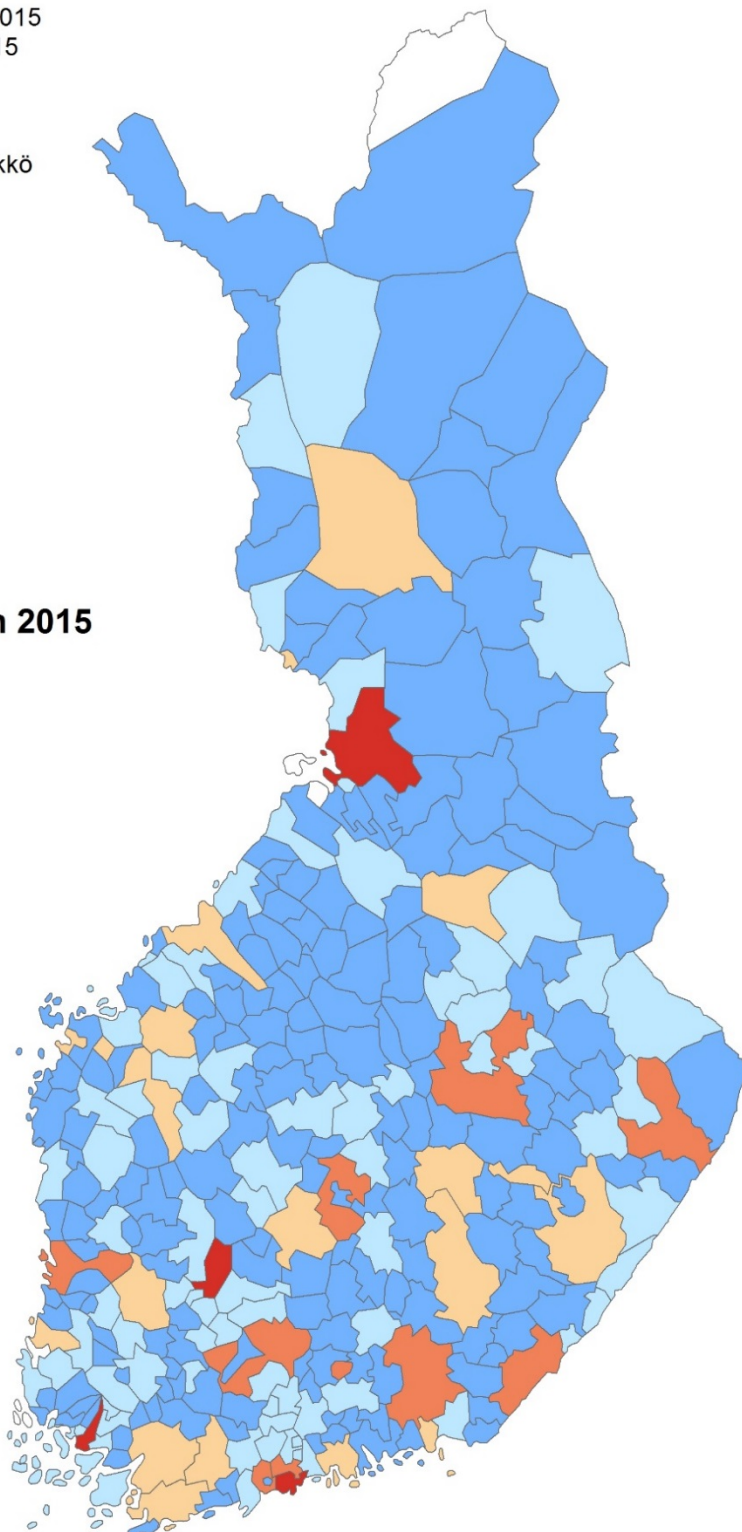
Kartta:
Oulun yliopisto
Maantieteen tutkimusyksikkö
Geoinformatiikka 2016

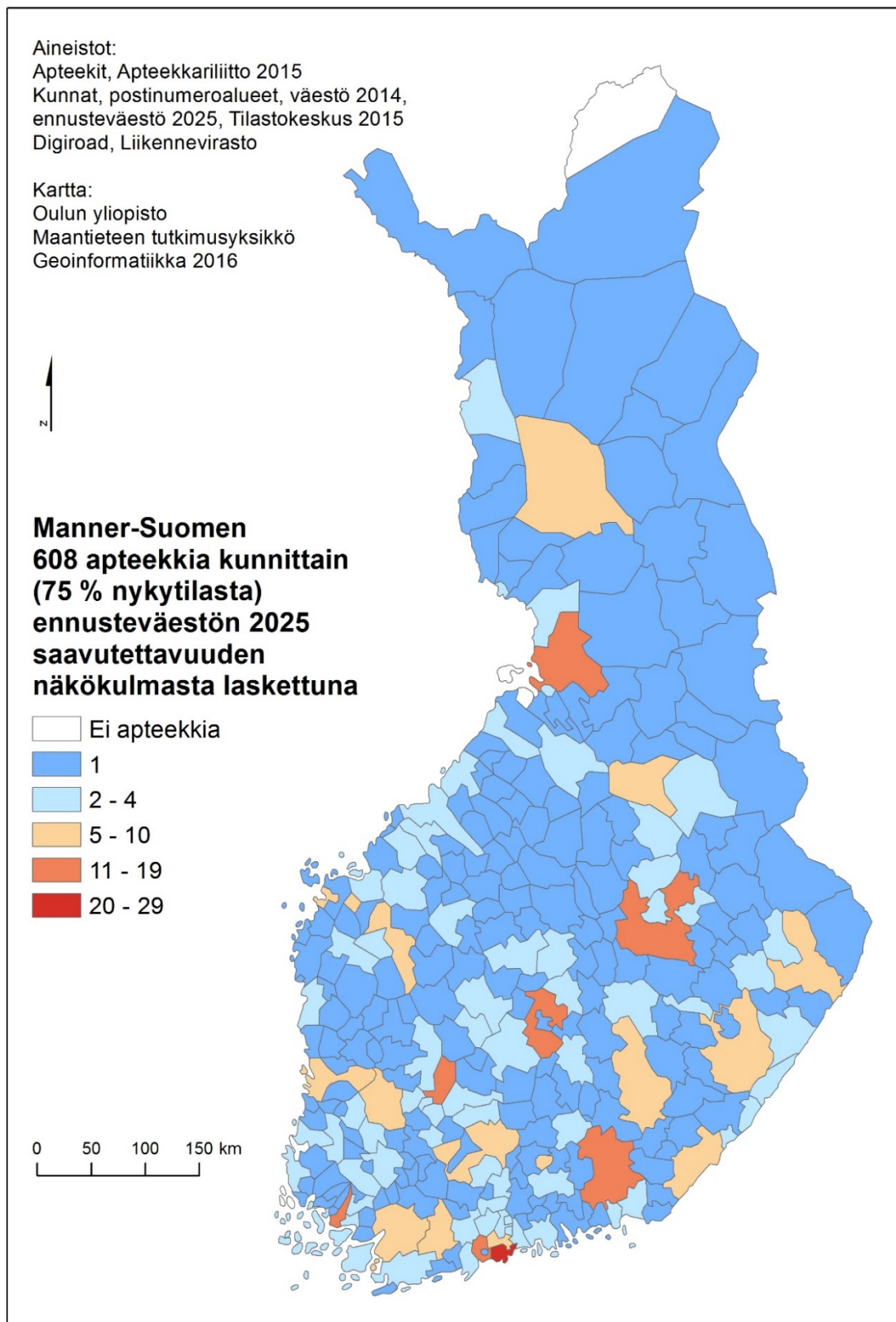
Manner-Suomen apteekit kunnittain 2015

- Ei apteekkia
- 1
- 2 - 4
- 5 - 10
- 11 - 19
- 20 - 67

0 50 100 150 km

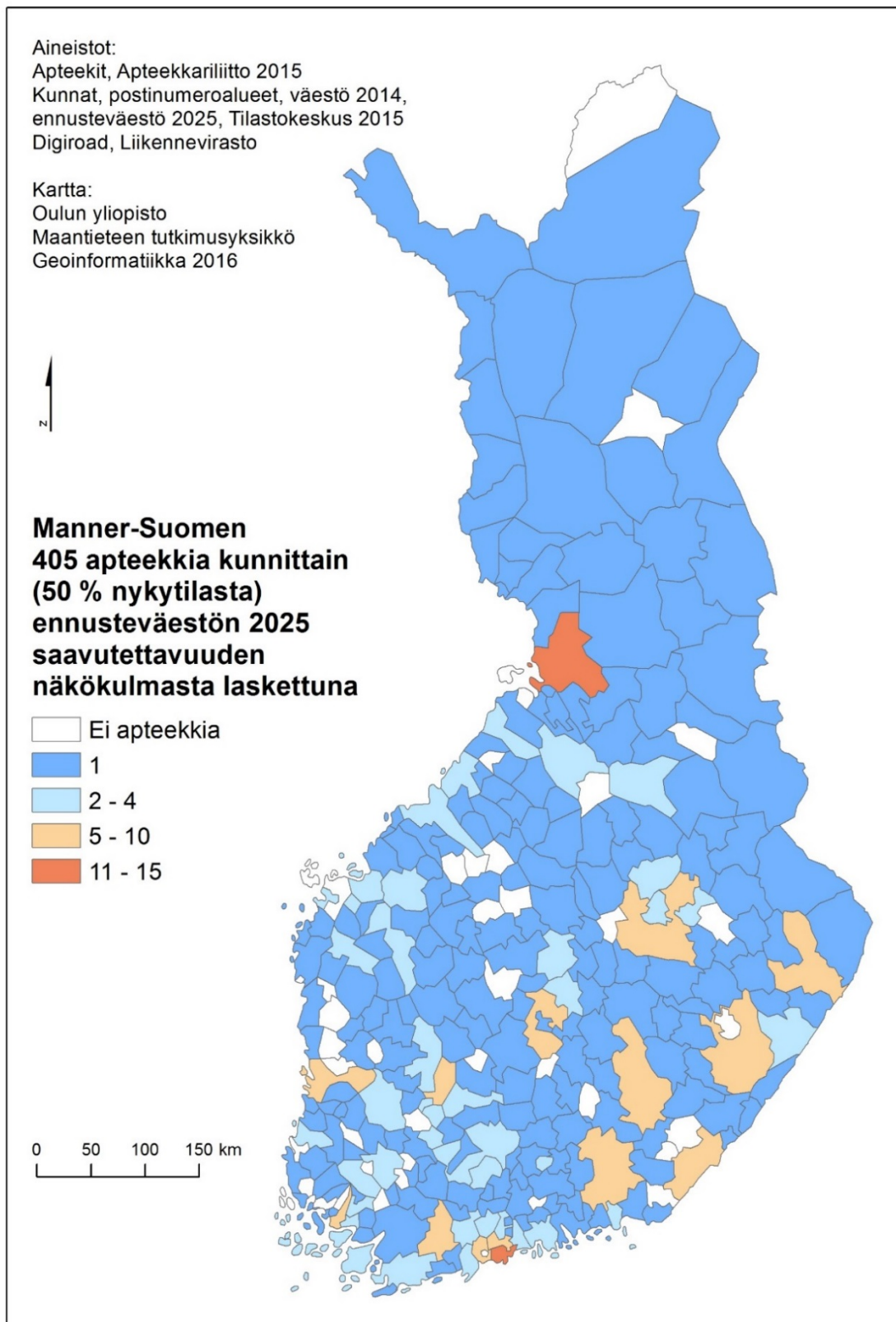

Kuva 29. Apteekit kunnittain Manner-Suomessa 2015.

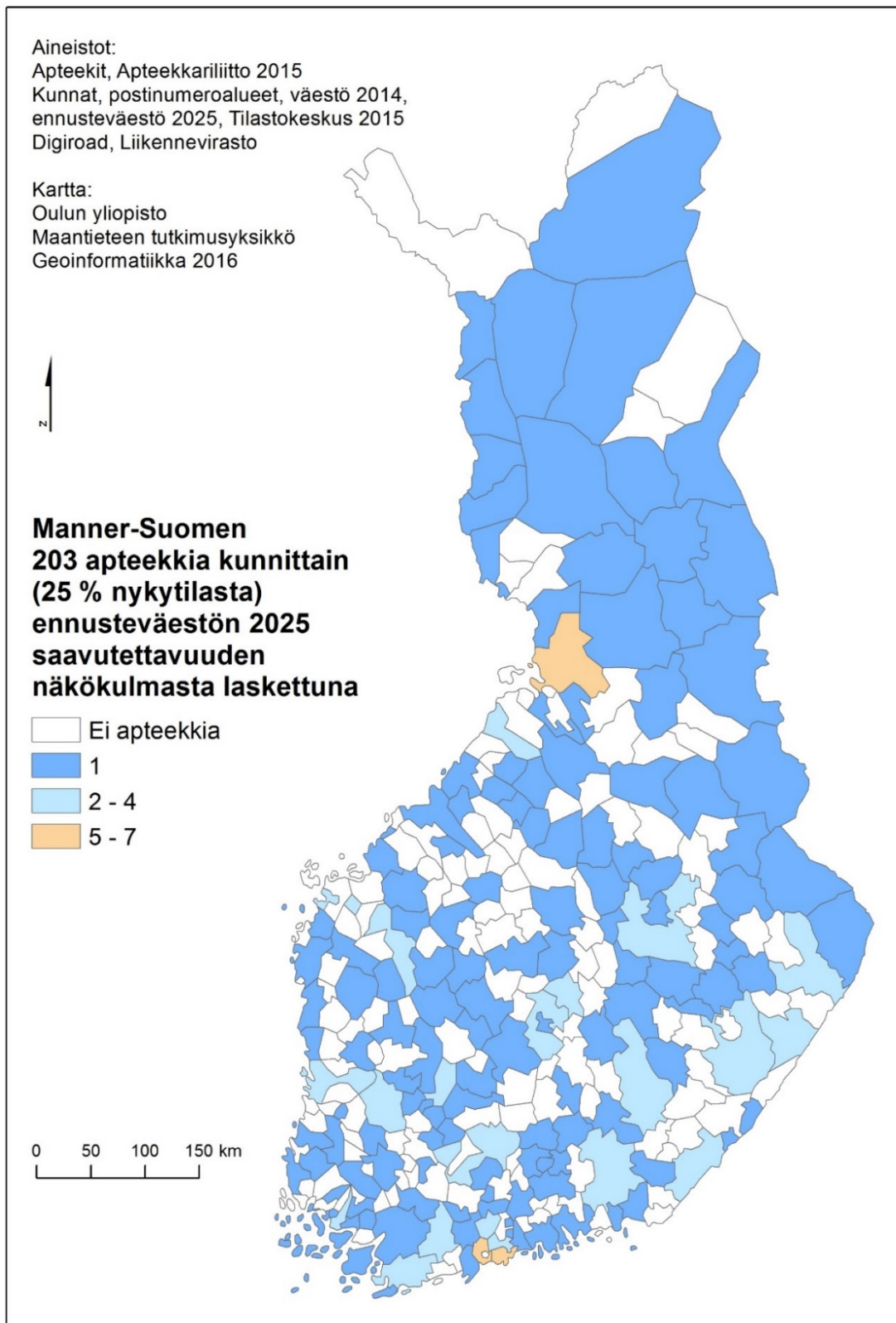

Kuva 30. Apteekkiverkko kunnittain Manner-Suomessa vuoden 2025 ennusteväestön maantieteellisen saavutettavuuden suhteen optimoituna, mikäli apteekkiverkko olisi 75 % (608 toimipistettä) nykyisestä.

Kuva 31. Apteekkiverkko kunnittain Manner-Suomessa vuoden 2025 ennusteväestön maantieteellisen saavutettavuuden suhteen optimoituna, mikäli apteekkiverkko olisi 50 % (405 toimipistettä) nykyisestä.

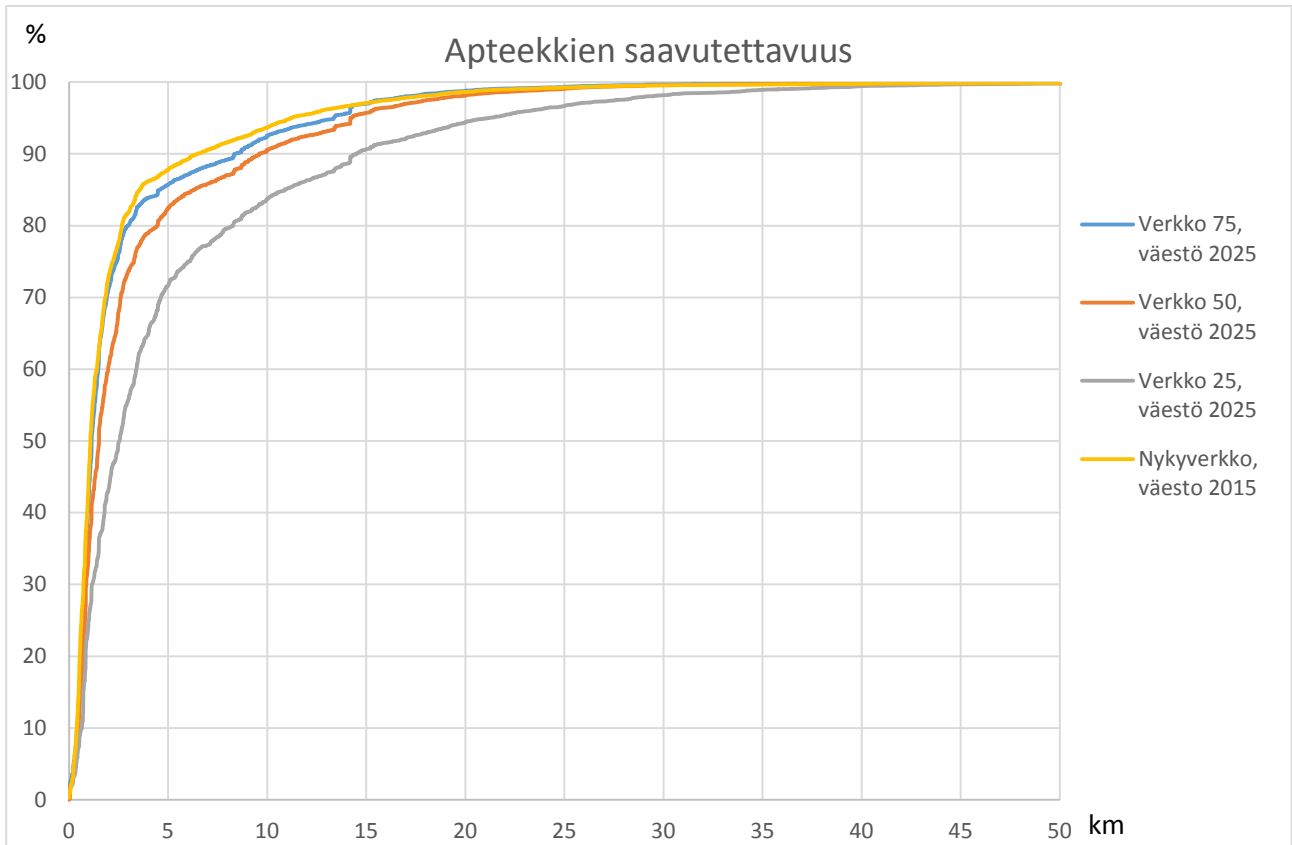

Kuva 32. Apteekkiverkko kunnittain Manner-Suomessa vuoden 2025 ennusteväestön maantieteellisen saavutettavuuden suhteen optimoituna, mikäli apteekkiverkko olisi 25 % (203 toimipistettä) nykyisestä.

Taulukko 4. Ennusteväestön 2025 maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta optimoidut apteekit. Maakunnittain jääneiden ja poistuneiden apteekkien lukumäärät, mikäli apteekiverkko supistuisi 75 %, 50 % tai 25 % nykyisestä.

Maakunta	Nykyiset	75 %		50 %		25 %	
		Jää	poistuu	Jää	poistuu	Jää	poistuu
Uusimaa	156	97	59	65	91	31	125
Varsinais-Suomi	78	55	23	32	46	16	62
Satakunta	48	36	12	22	26	9	39
Kanta-Häme	27	19	8	13	14	5	22
Pirkanmaa	69	52	17	32	37	16	53
Päijät-Häme	29	19	10	14	15	7	22
Kymenlaakso	32	22	10	13	19	5	27
Etelä-Karjala	24	20	4	12	12	6	18
Etelä-Savo	35	27	8	19	16	10	25
Pohjois-Savo	47	37	10	26	21	14	33
Pohjois-Karjala	31	26	5	20	11	11	20
Keski-Suomi	51	42	9	25	26	10	41
Etelä-Pohjanmaa	35	29	6	21	14	10	25
Pohjanmaa	30	26	4	17	13	7	23
Keski-Pohjanmaa	14	12	2	7	7	4	10
Pohjois-Pohjanmaa	57	48	9	39	18	23	34
Kainuu	15	14	1	9	6	5	10
Lappi	32	27	5	19	13	14	18
Yhteensä	810	608	202	405	405	203	607

Väestöruudut 2014, postinumeroalueet 2015, ennusteväestö 2025, Tilastokeskus 2015.
Digiroad 2014, Liikennevirasto.

Kuva 33. Kumulatiiviset saavutettavuuskäyrät postinumeroalueiden tiheimmin asutuilta 1x1 kilometrin ruuduilta laskettuna nykyisen apteekkiverkon ja nykyväestön (2015), 75 % -verkon ja ennusteväestön 2025, 50 % -verkon ja ennusteväestön 2025 sekä 25 % -verkon ja ennusteväestön 2025 tilanteissa. Pystyakselilla on väestön suhteellinen osuus ja vaaka-akselilla etäisyys kilometreinä.

Yhteenveto

Sosiaalipalvelut

Sosiaalihuollon palveluita on selvästi eniten Uudellamaalla ja toiseksi eniten Pohjois-Pohjanmaalla. Palvelupisteitä on runsaasti myös Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla, Keski-Suomessa ja Pohjois-Savossa. Sosiaalihuollon palvelut ovat keskittyneet suurten kaupunkien ja asutuskeskittymien läheisyyteen. Erityisesti Pohjois-Suomessa ja Kainuussa, paikoin myös keskisessä Suomessa palvelupisteitä on kartalta tarkasteltuna harvemmassa kuin muualla maassa. Asumispalveluita on erityisesti eteläisessä Suomessa Uudellamaalla Helsingin seudun ympärillä. Myös laitoshoitopisteitä on tiheässä erityisesti Etelä-Suomen suurten kaupunkien läheisyydessä.

Sosiaalihuollon avopalvelupisteet ja terveysasemat sijoittuvat pääosin samoille alueille, joskin sosiaalihuollon avopalvelupisteitä on enemmän ja hajanaisemmin laajemmalla alueella kuin terveysasemapisteitä. Mikäli tulevan väestönkehityksen, palvelujen digitalisaation ja uusien palvelukäytänteiden myötä paikkaan sidottujen terveysasemien lukumäärä vähenisi 40 % nykyisestä, kattaa sosiaalihuollon nykyinen avopalveluverkko varsin hyvin alueita, joilta terveysasemia maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta poistuisi.

Lasten ja nuorten sosiaalihuollon palvelujen osalta, kartalta tarkasteltuna asumispalveluita on erityisesti keskisessä ja eteläisessä Suomessa. Vuoteen 2025 mennessä itäisessä Suomessa 0–14 -vuotiaiden määrä suhteessa sosiaalipalvelupisteiden lukumäärään vähenee useissa kunnissa. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta Pohjois-Suomessa ja Kainuussa palvelupisteitä on kartalta tarkasteltuna harvemmassa kuin eteläisemmässä Suomessa, ja isot kaupungit ja niiden ympäristöt erottuvat palvelukeskittyminä. Ikäihmisten palveluiden osalta, vuoteen 2025 mennessä ikäihmisten määrä suhteessa nykyisten palvelupisteiden määrään kasvaa idän, pohjoisen sekä rannikon ja myös Etelä-Suomessa Helsingin seudun, Turun, Porin, Tampereen ja Lahden ympäryskunnissa. Palvelupisteiden määrä kunnittain viittaa näissä tarkasteluissa eri toimipaikkojen lukumäärään, eikä ota kantaa palvelupisteiden kokoon tai monipuolisuuteen.

Ikäihmisten laitoshoidon maantieteellistä saavutettavuutta tutkittiin Sitran asiantuntijoiden skenaarioiden mukaisesti nykyväestön ja nykyverkon sekä ennusteväestön ja maksimissaan 824 (laskennassa mukana 755) yksikön (75 % nykyverkosta), 550 yksikön (50 % nykyverkosta) sekä 275 yksikön (25 % nykyverkosta) tilanteissa. Eniten yksiköitä poistuisi näissä skenaarioissa Uudeltamaalta ja Varsinais-Suomesta, joissa laitoshoitopisteitä on tiheässä, sekä myös Pohjois-Pohjanmaalta. Koko Manner-Suomen mittakaavassa yksiköiden väheneminen vaikuttaisi yksiköiden saavutettavuuteen 50 % -verkon tilanteeseen saakka melko maltillisesti, mutta verkon supistuminen 25 %:iin nykyisestä aiheuttaisi jo selviä muutoksia laitoshoidon maantieteelliseen saavutettavuuteen ikäihmisten osalta. Koska postinumeroalueiden tiheimmin asutun 1x1 kilometrin ruudun keskipiste on kysyntäpisteenä koko postinumeroalueen ikäihmisten osalta, ja laitoshoitoyksiköitä sijaitsee useita lähekkäin saman postinumeroalueen alueella, olisi kokonaissaavutettavuudesta saatu tarkempia tuloksia, mikäli olisi voitu käyttää pienempiä alueyksiköitä kysyntäpisteinä.

Pohjois-Pohjanmaalla on selkeä palvelupisteiden tihentymä Oulussa, muutoin sosiaalihuollon eri palvelupisteet ovat keskittyneet alueen kuntien kuntakeskusten alueelle. Kuntakeskusten ulkopuolella on erityisesti kotipalvelua tarjoavia tahoja. Helsingin seudulla avopalveluita ja päiväkeskuksia on varsin tasaisesti koko tiheimmin asutulla (> 1000 asukasta/km²) alueella. Lasten ja nuorten palveluiden laitoshoitopisteitä on erityisesti Espoon ja Kauniaisten alueella, asumispalveluja on sen sijaan koko alueella suhteellisen vähän muihin kohderyhmiin verrattuna. Vammaispalveluiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta asumispalveluita on runsaasti, mutta laitoshoitopisteitä vain muutamia. Ikäihmisten palveluiden osalta sekä

asumispalvelupisteitä että laitoshoitopalvelupisteitä on paljon, laitoshoitopisteiden keskittyessä Helsingin alueelle.

Kaikista sosiaalihuollon palveluista sijainti saatiin määritettyä Valveri-rekisteristä 97 % palvelualapisteistä ja Topi-rekisterin osalta 98 % toimipaikkapisteistä. Koska laki (Finlex 922/2011) velvoittaa yksityiset palveluntuottajat ilmoittamaan toiminnastaan rekisteriin, voidaan Valveri-rekisterin tietoja pitää ajantasaisina ja luotettavina. TOPI-rekisteriin pohjautuvissa julkisten palveluntuottajien tiedoissa voi sen sijaan olla puutteita. Rekisteristä saatujen terveyskeskusten vuodeosastojen tietoja täydennettiin terveyskeskusten omien kotisivujen tietojen avulla. Muiden palvelujen osalta täydennystä ei ole tehty vaan tiedot pohjautuvat pelkästään TOPI-rekisteriin.

Apteekit

Apteekkeja on manner-Suomessa yhteensä 810. Näistä reseptuuritiedot saatiin 733 apteekilta. Vuonna 2015 apteekit toimittivat yhteensä noin 50 miljoonaa reseptiä. Eniten reseptejä toimitettiin Uudellamaalla (yli 13 miljoonaa), mutta maakuntien väestöön suhteutettuna eniten reseptejä toimitettiin Pohjois-Savossa ja Kymenlaaksossa.

Yksiköt, jotka ovat toimittaneet runsaasti reseptejä sijaitsevat alueilla, joihin allokoituu maantieteellisen saavutettavuuden perusteella myös paljon väestöä. Erityisesti suurissa kaupungeissa, joissa on useita apteekkeja lähekkäin, vain muutama apteekki tulee maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta valituksi, vaikka useiden alueella toimivien apteekkien toimittamien reseptien määrä on suuri. Tähän vaikuttaa koko postinumeroalueen kysynnän kohdistaminen postinumeroalueen tiheimmin asutulle 1x1 kilometrin ruudulle, jolloin koko postinumeroalueen väestö allokoituu yhteen maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta lähimpään yksikköön.

Apteekkien saavutettavuutta tutkittiin myös ennusteväestön 2025 tilanteessa, pohjautuen Sitran asiantuntijoiden skenaarioihin. Mikäli apteekkiverkko supistuisi 75 % nykyisestä, suurin yksiköiden väheneminen, maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta optimoituna, tapahtuisi siellä missä apteekkeja on tällä hetkellä suhteellisen tiheässä eli suurissa kaupungeissa ja niiden lähistöllä. Apteekkiverkon supistuminen 50 % näkyisi jo jonkin verran myös Pohjois-Suomessa ja harvemmin asutuilla seuduilla, ja mikäli apteekkiverkko olisi 25 % nykyisestä, muutos näkyisi selvästi myös harvaan asutuilla alueilla. Eniten yksikköjä poistuisi jokaisessa skenaariossa Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta ja Pirkanmaalta, jossa yksikköjä on nykytilanteessa paljon ja suhteellisen lähellä toisiaan. Myös Satakunnasta, Keski-Suomesta, Pohjois-Savosta ja Pohjois-Pohjanmaalta poistuisi huomattavasti yksiköitä, erityisesti 50 % ja 25 % -verkkojen skenaarioissa. Kuntatasolla yksiköitä poistuisi erityisesti kaupunkikunnista, joissa apteekkeja on paljon, ja mikäli apteekkiverkko olisi 25 % nykyisestä, niiden kuntien lukumäärä, jossa ei ole apteekkia, olisi huomattava.

Kun apteekkien saavutettavuutta tarkastellaan Manner-Suomen mittakaavassa, apteekkien väheneminen 75 % nykyisestä ei vielä aiheuta kovin suurta muutosta kumulatiivisessa saavutettavuudessa. Apteekkiverkon pienentyminen puoleen sen sijaan aiheuttaisi jo selkeän muutoksen saavutettavuuteen Manner-Suomen tasolla. Tulosten tulkinnassa on huomattava, että apteekkien saavutettavuus on laskettu käyttäen kysyntäpisteinä postinumeroalueiden tiheimmin asuttuja 1x1 kilometrin väestöruutuja, joita on painotettu koko postinumeroalueen väestöllä 2015 tai ennusteväestöllä 2025. Apteekkien sijainnit on optimoitu siten, että matkaetäisyys apteekkeihin tieverkkoa pitkin muodostuu koko maan väestön osalta mahdollisimman pieneksi. Koska koko postinumeroalueen kysyntä on aina kohdistettu postinumeroalueen tiheimmin asutun 1x1 kilometrin ruudun keskipisteeseen, apteekkien kokonaissaavutettavuus saattaa näyttäytyä hieman todellisuutta parempana. Toisaalta ihmisten työpaikkojen lähellä olevat apteekit, esimerkiksi kaupunkien keskustoissa, voivat olla saavutettavuuden kannalta merkittävämpiä kuin mitä analyysin perusteella voisi päätellä. Hyvin tiheästi asutuilla alueilla, yhden apteekin kapasiteetti ei välttämättä olisi riittävä koko alueen

väestön palvelemiseen. Vaikka apteekkiverkon supistuminen 75 % nykyisestä ei koko maan mittakaavassa aiheuttaisi apteekkien maantieteelliseen saavutettavuuteen kovin isoa muutosta, voi muutos paikallisesti olla suuri.

Lähteet

Apteekki (2016). URI: <http://www.apteekki.fi/apteekkihaku.html> Luettu 08/2016.

Finlex 922/2011. Laki yksityisistä sosiaalipalveluista. URI: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110922> Luettu 08/2016.

Lankila, T., Kotavaara, O., Antikainen, H., Hakkarainen, T. & Rusanen J. (2015). Sosiaali- ja terveyspalveluverkon kehityskuva 2025 – Paikkatieto- ja saavutettavuusperusteinen tarkastelu. Oulun yliopisto/SITRA, Helsinki 2016. URI: <http://www.sitra.fi/julkaisu/2016/sosiaali-ja-terveyspalveluverkon-kehityskuva-2025> Luettu 08/2016.

Liikennevirasto (2016). URI: <http://www.liikennevirasto.fi/avoindata/palvelut/digiroad#.V72WxHrXpri> Luettu 08/2016.

Tilastokeskus (2015). URI: http://tilastokeskus.fi/til/vaenn/2015/vaenn_2015_2015-10-30_tie_001_fi.html Luettu 08/2016

TOPI-rekisteri (2016). URI: <https://www.thl.fi/fi/tilastot/tiedonkeruut/hoitoilmoitusjarjestelmahilmo/toimipaikkarekisteri-topi> Luettu 08/2016.

Valvira (2016). URI: http://www.valvira.fi/valvira/rekisterit/yksityiset_palvelujen_antajat Luettu 08/2016.

Liite 1

Valveri-rekisterin yksityisten sosiaalipalveluiden tuottajien palvelualat ja niiden lukumäärät kohderyhmittäin. Palvelualoja kohderyhmittäin eriteltynä oli 1.2.2016 Valveri-rekisterissä yhteensä 16258.

Lapset (l), lapset/nuoret (ln), lapsiperheet (lp)

Palveluala	AVit	Valvira	Yhteensä:
Aamu- ja iltapäivätoiminta/osapäivähoito (l)	25	0	25
Ammatillinen perhekotihoito (ln)	355	4	359
Avoin varhaiskasvatuspalvelu (ln)	110	0	110
Avoin varhaiskasvatuspalvelu (lp)	12	0	12
Avomuotoinen perhekuntoutus (lp)	140	19	159
Ensi- ja turvakodit (lp)	26	1	27
Ensi- ja turvakodit (ln)	3	6	9
Kodinhoitoapu (ln)	284	3	287
Kodinhoitoapu (lp)	858	3	861
Muu asumispalvelu (ln)	5	0	5
Muu asumispalvelu (lp)	4	0	4
Muu palvelu (ln)	4	1	5
Muu palvelu (lp)	3	1	4
Muu palveluasuminen (ln)	2	2	4
Muu sosiaalihuollon asiantuntijatoiminta (ln)	352	32	384
Muu sosiaalihuollon asiantuntijatoiminta (lp)	217	7	224
Muut luvanvaraiset palvelut (ln)	1	7	8
Palveluasuminen (ln)	5	1	6
Perhekuntoutus (lp)	12	8	20
Perhetyö (ln)	206	18	224
Perhetyö (lp)	448	26	474
Päiväkoti (l)	1129	1	1130
Sosiaalipäivystys (ln)	2	0	2
Sosiaalityöntekijän palvelut (ln)	57	2	59
Sosiaalityöntekijän palvelut (lp)	69	0	69
Tukiasuminen (ln)	189	26	215
Tukiasuminen (lp)	0	1	1
Ympäri vuorokautinen laitoshoido, erit.hy (ln)	1	0	1
Ympäri vuorokautinen laitoshoido, kouluk. (ln)	0	11	11
Ympäri vuorokautinen laitoshoido, lastenk. (ln)	78	36	114
Ympäri vuorokautinen laitoshoido nuorisok. (ln)	51	20	71
Yhteensä	4648	236	4884

Mielenterveyskuntoutajat

Palveluala	AVit	Valvira	Yhteensä:
Aikuisten päivähoito	32	2	34
Kodinhoitoapu	705	4	709
Muu asumispalvelu	22	1	23
Muu palvelu	8	0	8
Muu palveluasuminen	102	15	117
Muu sosiaalihuollon asiantuntijatoiminta	89	0	89
Muut luvanvaraiset palvelut	1	0	1
Palveluasuminen	139	31	170
Päiväkeskus/Palvelukeskus	128	6	134
Sosiaalityöntekijän palvelut	10	1	11
Tehostettu palveluasuminen	263	77	340
Tukiasuminen	328	23	351
Työ- ja toimintakeskus	51	4	55
Ympäri vuorokautinen laitoshoido	8	0	8
Yhteensä	1886	164	2050

Muut

Palveluala	AVit	Valvira	Yhteensä:
Aikuisten päivähoito	10	0	10
Ammatillinen perhekotihoito	3	0	3
Avomuotoinen perhekuntoutus	26	8	34
Avomuotoinen päihdekuntoutus	30	4	34
Ensi- ja turvakodit	6	0	6
Ensisuojat ja selviämisasemat	1	0	1
Kodinhoitoapu	306	0	306
Muu asumispalvelu	17	0	17
Muu palvelu	11	0	11
Muu palveluasuminen	8	0	8
Muu sosiaalihuollon asiantuntijatoiminta	152	2	154
Muut luvanvaraiset palvelut	3	0	3
Palveluasuminen	11	0	11
Perhetyö	30	1	31
Päiväkeskus/Palvelukeskus	34	0	34
Sosiaalityöntekijän palvelut	12	1	13
Tehostettu palveluasuminen	24	4	28
Tukiasuminen	52	0	52
Työ- ja toimintakeskus	51	1	52
Ympäri vuorokautinen laitoshoido	2	0	2

Yhteensä**789****21****810**

Muut vammaiset (m), kehitysvammaiset (k)

Palveluala	AVit	Valvira	Yhteensä:
Aikuisten päivähoito (m)	19	20	39
Aikuisten päivähoito (k)	40	2	42
Ammatillinen perhekotihoito (k)	14	0	14
Ammatillinen perhekotihoito (m)	4	0	4
Avomuotoinen perhekuntoutus (k)	11	1	12
Avomuotoinen perhekuntoutus (m)	8	0	8
Kodinhoitoapu (m)	909	11	920
Kodinhoitoapu (k)	794	8	802
Muu asumispalvelu (k)	9	2	11
Muu asumispalvelu (m)	5	1	6
Muu palvelu (k)	10	1	11
Muu palvelu (m)	13	1	14
Muu palveluasuminen (k)	48	1	49
Muu palveluasuminen (m)	15	0	15
Muu so.huollon asiantuntijatoiminta (k)	77	2	79
Muu so.huollon asiantuntijatoiminta (m)	81	1	82
Muut luvanvaraiset palvelut (k)	9	2	11
Muut luvanvaraiset palvelut (m)	3	1	4
Palveluasuminen (k)	49	13	62
Palveluasuminen (m)	27	9	36
Perhetyö (k)	39	1	40
Perhetyö (m)	32	1	33
Päiväkeskus/Palvelukeskus (k)	56	15	71
Päiväkeskus/Palvelukeskus (m)	56	7	63
Sosiaalityöntekijän palvelut (k)	12	0	12
Sosiaalityöntekijän palvelut (m)	13	1	14
Tehostettu palveluasuminen (k)	265	120	385
Tehostettu palveluasuminen, lapset/nuoret (k)	1	1	2
Tehostettu palveluasuminen (m)	115	69	184
Tukiasuminen (k)	114	20	134
Tukiasuminen (m)	26	6	32
Työ- ja toimintakeskus (k)	7	11	18
Työ- ja toimintakeskus (m)	125	1	126
Ympäri vuorokautinen laitoshoido (k)	8	16	24
Yhteensä	3014	345	3359

Muistisairaat (m), vanhukset (v)

Palveluala	AVIt	Valvira	Yhteensä:
Aikuisten päivähoito (m)	1	0	1
Aikuisten päivähoito (v)	144	5	149
Ammatillinen perhekotihoito (v)	2	0	2
Kodinhoitoapu (v)	1878	30	1908
Muu asumispalvelu (v)	7	1	8
Muu palvelu (v)	16	1	17
Muu palveluasuminen (v)	89	3	92
Muu so.huollon asiantuntijatoiminta (m)	1	0	1
Muu so.huollon asiantuntijatoiminta (v)	84	0	84
Muut luvanvaraiset palvelut (v)	4	0	4
Palveluasuminen (v)	149	41	190
Päiväkeskus/Palvelukeskus (m)	1	0	1
Päiväkeskus/Palvelukeskus (v)	165	4	169
Sosiaalityöntekijän palvelut (v)	11	1	12
Tehostettu palveluasuminen (m)	5	0	5
Tehostettu palveluasuminen (v)	785	305	1090
Tukiasuminen (v)	93	6	99
Ympäri vuorokautinen laitoshoido (v)	42	6	48
Yhteensä	3477	403	3880

Päihdekuntoutujat

Palveluala	AVIt	Valvira	Yhteensä:
Avomuotoinen päihdekuntoutus	129	10	139
Ensisuojat ja selviämisasemat	2	4	6
Kodinhoitoapu	433	0	433
Muu asumispalvelu	13	0	13
Muu palvelu	6	0	6
Muu palveluasuminen	33	2	35
Muu so.huollon asiantuntijatoiminta	67	0	67
Muut luvanvaraiset palvelut	1	3	4
Palveluasuminen	33	3	36
Päiväkeskus/Palvelukeskus	86	2	88
Sosiaalityöntekijän palvelut	11	0	11
Tehostettu palveluasuminen	63	10	73
Tukiasuminen	143	7	150
Työ- ja toimintakeskus	169	0	169
Ympäri vuorokautinen laitoshoido	33	12	45
Yhteensä	1222	53	1275

Liite 2

Toimipaikkarekisterin (TOPI 18.4.2016) julkisten palveluntuottajien sosiaalihuollon toimipaikkojen palvelualat ja terveystieteiden vuodeosastot	
Palveluala	Toimipaikkojen lukumäärä
A-klinikka	2
Autettu asuminen (keva)	468
Dementoituneen laitoshoido	24
Dementoituneen tehostettu eli ympärivuorokautinen palveluasuminen	193
Katkaisuhoitoyksikkö (-asema)	10
Keskuslaitoksen osasto tai muua laitoshoido	8
Keskuslaitos	18
Keva-neuvola	2
Kotihoito	342
Kotipalvelu	169
Muu avomuotoinen päihdehuolto	2
Muu keva	1
Ohjattu asuminen (keva)	273
Palveluasuminen	128
Perhehoito keva	1
Psykiatrian asumispalvelu, ympärivuorokautinen	24
Psykiatrian asumispalveluyksikkö, ei ympärivuorokautinen	46
Psykiatrinen päivätoiminta	1
Päihdehuollon asumisyksikkö	4
Päihdehuollon kuntoutuslaitos	11
Päivätoiminta/-keskus opetus (keva)	4
Sosiaalitoimisto	277
Terveystieteiden vuodeosasto	205 (kotisivuilta 246*)
Tuettu asuminen (keva)	189
Työtoiminta/-keskus (keva)	2
Vanhainkodin/palvelukeskuksen vanhusten päivähoito	21
Vanhainkoti	250
Vanhusten päivätoiminta/palvelukeskus	9
Vanhusten ympärivuorokautinen palveluasuminen	628
Ympärivuorokautinen palveluasuminen	19
Yhteensä	3331

*Terveystieteiden vuodeosastot haettiin terveystieteiden kotisivuilta.

Liite 3

Ennusteväestön 2025 maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta optimoidut apteekit. Kunnittain jääneiden ja poistuneiden apteekkien lukumäärät, mikäli apteekkiverkko supistuisi 75 %, 50 % tai 25 % nykyisestä.

Kunta 2015	Väestö 2014	Nykyiset		Optimoidut				
		Apteekit 2015	Apteekit 75 %		Apteekit 50 %		Apteekit 25 %	
			Jää	Poistuu	Jää	Poistuu	Jää	Poistuu
Helsinki	620715	67	29	38	15	52	6	61
Turku	183827	27	12	15	7	20	2	25
Tampere	223005	24	12	12	7	17	3	21
Oulu	196293	22	15	7	12	10	7	15
Espoo	265545	17	11	6	7	10	5	12
Jyväskylä	135783	17	11	6	5	12	2	15
Kuopio	107541	17	12	5	7	10	4	13
Lahti	103754	16	7	9	4	12	1	15
Kouvola	86453	16	12	4	6	10	3	13
Pori	83516	16	9	7	5	11	2	14
Vantaa	210805	13	9	4	7	6	2	11
Joensuu	75041	12	10	2	7	5	3	9
Lappeenranta	72795	11	7	4	5	6	2	9
Hämeenlinna	67976	11	7	4	4	7	2	9
Mikkeli	54605	10	7	3	5	5	3	7
Lohja	47622	10	7	3	5	5	3	7
Vaasa	66967	9	7	2	4	5	2	7
Kotka	54518	9	4	5	3	6	1	8
Savonlinna	35944	9	6	3	5	4	3	6
Salo	54238	8	6	2	1	7	1	7
Sastamala	25372	8	6	2	4	4	2	6
Seinäjoki	60880	7	6	1	4	3	2	5
Rovaniemi	61551	6	5	1	1	5	1	5
Kokkola	47276	6	4	2	2	4	1	5
Rauma	39970	6	4	2	2	4	1	5
Kajaani	37791	6	5	1	2	4	1	5
Varkaus	21860	6	4	2	1	5	1	5
Pieksämäki	19050	6	4	2	1	5	1	5
Porvoo	49727	5	3	2	2	3	1	4
Raasepori	28674	5	4	1	3	2	2	3
Kemi	21929	5	3	2	1	4	1	4
Jämsä	21808	5	4	1	1	4	1	4
Kauhava	16908	5	4	1	2	3	1	4
Kirkkonummi	38220	4	3	1	3	1	1	3
Tuusula	38196	4	4	0	3	1	0	4
Kerava	35316	4	2	2	1	3	1	3
Nokia	32848	4	3	1	1	3	1	3
Ylöjärvi	32259	4	3	1	2	2	1	3

Kaarina	32148	4	3	1	2	2	1	3
Kangasala	30471	4	4	0	2	2	1	3
Raahe	25383	4	3	1	3	1	2	2
Äänekoski	19911	4	4	0	2	2	1	3
Loimaa	16607	4	4	0	2	2	1	3
Keuruu	10178	4	2	2	1	3	1	3
Siikalatva	5817	4	4	0	2	2	1	3
Hyvinkää	46366	3	2	1	1	2	1	2
Nurmijärvi	41578	3	3	0	3	0	2	1
Järvenpää	40389	3	3	0	1	2	1	2
Riihimäki	29350	3	1	2	1	2	1	2
Imatra	28037	3	3	0	1	2	1	2
Raisio	24371	3	1	2	1	2	1	2
Lempäälä	22233	3	3	0	2	1	1	2
Iisalmi	22114	3	1	2	1	2	1	2
Hamina	21060	3	2	1	1	2	1	2
Heinola	19695	3	2	1	1	2	1	2
Pietarsaari	19577	3	1	2	1	2	1	2
Sipoo	19034	3	3	0	2	1	1	2
Forssa	17522	3	1	2	1	2	1	2
Akaa	17050	3	3	0	2	1	1	2
Uusikaupunki	15567	3	2	1	1	2	1	2
Parainen	15494	3	3	0	2	1	1	2
Liperi	12336	3	3	0	1	2	1	2
Eura	12315	3	3	0	1	2	1	2
Lieksa	12117	3	1	2	1	2	1	2
Alavus	12103	3	1	2	1	2	1	2
Mänttä-Vilppula	10723	3	3	0	1	2	1	2
Huittinen	10487	3	2	1	1	2	1	2
Pöytyä	8619	3	3	0	2	1	1	2
Kokemäki	7702	3	2	1	1	2	0	3
Kemiönsaari	6943	3	3	0	2	1	1	2
Kruunupyy	6662	3	3	0	1	2	0	3
Vihti	28996	2	2	0	2	0	1	1
Tornio	22321	2	1	1	1	1	1	1
Siilinjärvi	21667	2	2	0	2	0	1	1
Valkeakoski	21161	2	1	1	1	1	1	1
Mäntsälä	20622	2	1	1	1	1	1	1
Naantali	18871	2	2	0	1	1	1	1
Laukaa	18708	2	2	0	2	0	2	0
Pirkkala	18689	2	2	0	2	0	1	1
Lieto	17241	2	2	0	2	0	1	1
Kempele	16887	2	2	0	1	1	0	2
Janakkala	16839	2	2	0	2	0	1	1
Orimattila	16288	2	2	0	1	1	1	1
Kuusamo	15823	2	1	1	1	1	1	1

Lapua	14733	2	1	1	1	1	1	1
Kontiolahti	14681	2	2	0	1	1	0	2
Kurikka	14188	2	2	0	2	0	1	1
Kauhajoki	14007	2	1	1	1	1	1	1
Kalajoki	12632	2	2	0	2	0	1	1
Ilmajoki	12181	2	2	0	1	1	0	2
Kankaanpää	11885	2	1	1	1	1	1	1
Pedersören kunta	11060	2	2	0	1	1	0	2
Kitee	10986	2	2	0	2	0	2	0
Sotkamo	10598	2	2	0	1	1	1	1
Alajärvi	10171	2	2	0	1	1	1	1
Lapinlahti	10093	2	2	0	2	0	1	1
Saarijärvi	10084	2	2	0	1	1	1	1
li	9666	2	2	0	1	1	1	1
Hausjärvi	8816	2	2	0	1	1	0	2
Laitila	8542	2	1	1	1	1	1	1
Nurmes	8082	2	1	1	1	1	1	1
Kristiinankaupunki	6845	2	2	0	1	1	1	1
Pälkäne	6722	2	2	0	1	1	0	2
Vöyri	6705	2	2	0	2	0	0	2
Kittilä	6470	2	1	1	1	1	1	1
Parikkala	5373	2	2	0	1	1	0	2
Juankoski	4883	2	2	0	2	0	0	2
Joutsa	4782	2	2	0	1	1	0	2
Sonkajärvi	4336	2	2	0	1	1	0	2
Aura	3982	2	1	1	1	1	0	2
Kolari	3840	2	2	0	1	1	1	1
Rautjärvi	3626	2	2	0	1	1	1	1
Vesanto	2244	2	1	1	1	1	0	2
Hollola	21892	1	1	0	1	0	1	0
Mustasaari	19287	1	1	0	0	1	0	1
Loviisa	15480	1	1	0	1	0	1	0
Ylivieska	14975	1	1	0	1	0	1	0
Nastola	14890	1	1	0	1	0	1	0
Ulvila	13321	1	1	0	1	0	0	1
Nivala	10945	1	1	0	1	0	1	0
Paimio	10628	1	1	0	1	0	1	0
Hämeenkyrö	10612	1	1	0	1	0	1	0
Leppävirta	10015	1	1	0	1	0	1	0
Masku	9766	1	1	0	0	1	0	1
Liminka	9740	1	1	0	1	0	1	0
Hattula	9738	1	1	0	1	0	0	1
Muurame	9699	1	1	0	1	0	1	0
Orivesi	9578	1	1	0	1	0	1	0
Närpiö	9389	1	1	0	1	0	1	0
Kauniainen	9358	1	1	0	0	1	0	1

Somero	9173	1	1	0	1	0	1	0
Hanko	9021	1	1	0	1	0	1	0
Muhos	8986	1	1	0	1	0	1	0
Karkkila	8977	1	1	0	1	0	1	0
Kuhmo	8950	1	1	0	1	0	1	0
Sodankylä	8820	1	1	0	1	0	1	0
Kiuruvesi	8752	1	1	0	1	0	1	0
Suomussalmi	8486	1	1	0	1	0	1	0
Keminmaa	8469	1	1	0	1	0	0	1
Pudasjärvi	8399	1	1	0	1	0	1	0
Asikkala	8374	1	1	0	1	0	1	0
Loppi	8291	1	1	0	1	0	0	1
Laihia	8068	1	1	0	1	0	0	1
Mynämäki	7917	1	1	0	1	0	0	1
Kemijärvi	7891	1	1	0	1	0	1	0
Jalasjärvi	7884	1	1	0	1	0	1	0
Oulainen	7725	1	1	0	1	0	1	0
Uusikaarlepyy	7533	1	1	0	1	0	1	0
Haapajärvi	7480	1	1	0	1	0	1	0
Suonenjoki	7419	1	1	0	1	0	1	0
Harjavalta	7366	1	1	0	1	0	1	0
Ikaalinen	7298	1	1	0	1	0	0	1
Haapavesi	7175	1	1	0	1	0	1	0
Outokumpu	7172	1	1	0	1	0	1	0
Virrat	7157	1	1	0	1	0	1	0
Iitti	6950	1	1	0	1	0	0	1
Inari	6814	1	1	0	1	0	1	0
Parkano	6808	1	1	0	1	0	1	0
Viitasaari	6780	1	1	0	1	0	1	0
Tyrnävä	6735	1	1	0	1	0	0	1
Juva	6616	1	1	0	1	0	1	0
Tammela	6394	1	1	0	1	0	0	1
Mäntyharju	6266	1	1	0	1	0	1	0
Siuntio	6199	1	1	0	1	0	0	1
Ähtäri	6178	1	1	0	1	0	1	0
Rusko	6045	1	1	0	0	1	0	1
Eurajoki	5954	1	1	0	1	0	0	1
Kangasniemi	5692	1	1	0	1	0	1	0
Nakkila	5650	1	1	0	1	0	0	1
Kannus	5643	1	1	0	1	0	1	0
Maalahti	5573	1	1	0	1	0	1	0
Pyhäjärvi	5562	1	1	0	1	0	1	0
Inkoo	5560	1	1	0	1	0	0	1
Teuva	5543	1	1	0	1	0	0	1
Siikajoki	5526	1	1	0	1	0	0	1
Jokioinen	5516	1	1	0	1	0	0	1

Illomantsi	5504	1	1	0	1	0	1	0
Ruokolahti	5404	1	1	0	1	0	0	1
Pyhtää	5354	1	1	0	1	0	0	1
Hankasalmi	5307	1	1	0	1	0	0	1
Joroinen	5178	1	1	0	1	0	0	1
Sievi	5154	1	1	0	1	0	0	1
Pornainen	5148	1	1	0	1	0	0	1
Juuka	5140	1	1	0	1	0	1	0
Luoto	5107	1	1	0	1	0	0	1
Askola	5064	1	1	0	1	0	0	1
Urjala	4984	1	1	0	1	0	0	1
Luumäki	4949	1	1	0	1	0	1	0
Nousiainen	4844	1	1	0	1	0	1	0
Isokyrö	4842	1	1	0	1	0	0	1
Taipalsaari	4797	1	1	0	0	1	0	1
Tohmajärvi	4794	1	1	0	1	0	0	1
Pielavesi	4787	1	1	0	1	0	1	0
Ruovesi	4689	1	1	0	1	0	0	1
Kärkölä	4647	1	1	0	1	0	0	1
Polvijärvi	4609	1	1	0	1	0	0	1
Säkylä	4539	1	1	0	1	0	0	1
Vesilahti	4493	1	1	0	0	1	0	1
Ylitornio	4348	1	1	0	1	0	1	0
Karstula	4286	1	1	0	1	0	0	1
Kaustinen	4283	1	1	0	1	0	1	0
Pihtipudas	4261	1	1	0	1	0	0	1
Taivalkoski	4231	1	1	0	1	0	1	0
Sysmä	4097	1	1	0	1	0	0	1
Ranua	4093	1	1	0	1	0	1	0
Petäjävesi	4081	1	1	0	1	0	0	1
Vieremä	3817	1	1	0	1	0	0	1
Rantasalmi	3815	1	1	0	1	0	0	1
Salla	3781	1	1	0	1	0	1	0
Kuortane	3727	1	1	0	1	0	0	1
Pello	3676	1	1	0	1	0	1	0
Savitaipale	3667	1	1	0	1	0	0	1
Heinävesi	3638	1	1	0	1	0	1	0
Posio	3633	1	1	0	1	0	1	0
Uurainen	3611	1	1	0	1	0	0	1
Paltamo	3564	1	1	0	1	0	0	1
Virolahti	3399	1	1	0	1	0	0	1
Rautalampi	3374	1	1	0	1	0	0	1
Toholampi	3354	1	1	0	1	0	0	1
Veteli	3342	1	1	0	0	1	0	1
Luvia	3340	1	1	0	1	0	0	1
Simo	3296	1	1	0	1	0	0	1

Pyhäjoki	3290	1	1	0	1	0	0	1
Lappajärvi	3259	1	1	0	1	0	0	1
Merikarvia	3246	1	1	0	1	0	1	0
Tervola	3239	1	1	0	1	0	0	1
Kaavi	3214	1	1	0	0	1	1	0
Padasjoki	3197	1	1	0	1	0	0	1
Vaala	3139	1	1	0	1	0	0	1
Punkalaidun	3117	1	1	0	1	0	0	1
Lemi	3116	1	1	0	0	1	0	1
Vimpeli	3106	1	1	0	1	0	0	1
Hartola	3071	1	1	0	1	0	1	0
Sauvo	2999	1	1	0	1	0	0	1
Utajärvi	2907	1	1	0	1	0	0	1
Reisjärvi	2901	1	1	0	1	0	0	1
Perho	2893	1	1	0	1	0	1	0
Konnevesi	2831	1	1	0	1	0	0	1
Puolanka	2824	1	1	0	1	0	1	0
Sulkava	2789	1	1	0	1	0	0	1
Lapinjärvi	2779	1	1	0	1	0	0	1
Tuusniemi	2751	1	1	0	1	0	0	1
Kärsämäki	2696	1	1	0	1	0	0	1
Alavieska	2687	1	1	0	1	0	0	1
Evijärvi	2651	1	1	0	1	0	0	1
Köyliö	2647	1	1	0	0	1	0	1
Karvia	2491	1	1	0	1	0	0	1
Hyrnsalmi	2490	1	1	0	1	0	0	1
Toivakka	2472	1	1	0	1	0	0	1
Ypäjä	2467	1	1	0	0	1	0	1
Humppila	2440	1	1	0	0	1	0	1
Koski	2438	1	1	0	1	0	0	1
Rääkkylä	2435	1	1	0	1	0	0	1
Keitele	2398	1	1	0	1	0	0	1
Muonio	2375	1	1	0	1	0	1	0
Kuhmoinen	2373	1	1	0	1	0	0	1
Valtimo	2361	1	1	0	1	0	0	1
Vehmaa	2339	1	1	0	0	1	0	1
Hirvensalmi	2326	1	1	0	1	0	0	1
Puumala	2306	1	1	0	1	0	0	1
Pomarkku	2275	1	1	0	0	1	0	1
Soini	2273	1	1	0	1	0	0	1
Korsnäs	2219	1	1	0	1	0	0	1
Isojoki	2198	1	1	0	0	1	0	1
Miehikkälä	2123	1	1	0	0	1	0	1
Hämeenkoski	2104	1	1	0	1	0	0	1
Kihniö	2080	1	1	0	1	0	0	1
Marttila	2070	1	1	0	0	1	0	1

Juupajoki	2033	1	1	0	0	1	0	1
Pukkila	2013	1	1	0	0	1	0	1
Jämijärvi	1997	1	1	0	0	1	0	1
Myrskylä	1985	1	1	0	1	0	0	1
Enontekiö	1890	1	1	0	1	0	0	1
Pertunmaa	1832	1	1	0	0	1	0	1
Honkajoki	1788	1	1	0	1	0	0	1
Rautavaara	1768	1	1	0	1	0	0	1
Kinnula	1766	1	1	0	1	0	0	1
Multia	1763	1	1	0	0	1	0	1
Taivassalo	1645	1	1	0	1	0	0	1
Tervo	1627	1	1	0	0	1	1	0
Siikainen	1593	1	1	0	0	1	0	1
Pyhäntä	1562	1	1	0	0	1	0	1
Enonkoski	1503	1	1	0	0	1	0	1
Kannonkoski	1475	1	1	0	1	0	0	1
Oripää	1417	1	1	0	0	1	0	1
Ristijärvi	1416	1	1	0	0	1	0	1
Karjajoki	1409	1	1	0	0	1	0	1
Kyyjärvi	1399	1	1	0	0	1	0	1
Kaskinen	1324	1	1	0	0	1	0	1
Kivijärvi	1244	1	1	0	0	1	0	1
Halsua	1222	1	1	0	0	1	0	1
Merijärvi	1150	1	1	0	0	1	0	1
Savukoski	1103	1	1	0	1	0	0	1
Pelkosenniemi	947	1	1	0	0	1	0	1
Lestijärvi	817	1	1	0	0	1	0	1
Luhanka	761	1	1	0	0	1	0	1
Pyhäranta	2136	0	0	0	0	0	0	0
Lumijoki	2074	0	0	0	0	0	0	0
Utsjoki	1260	0	0	0	0	0	0	0
Hailuoto	997	0	0	0	0	0	0	0
Kustavi	891	0	0	0	0	0	0	0

Väestörudut 2014, postinumeroalueet 2015, ennusteväestö 2025, Tilastokeskus 2015.

Digiroad 2014, Liikennevirasto.